

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

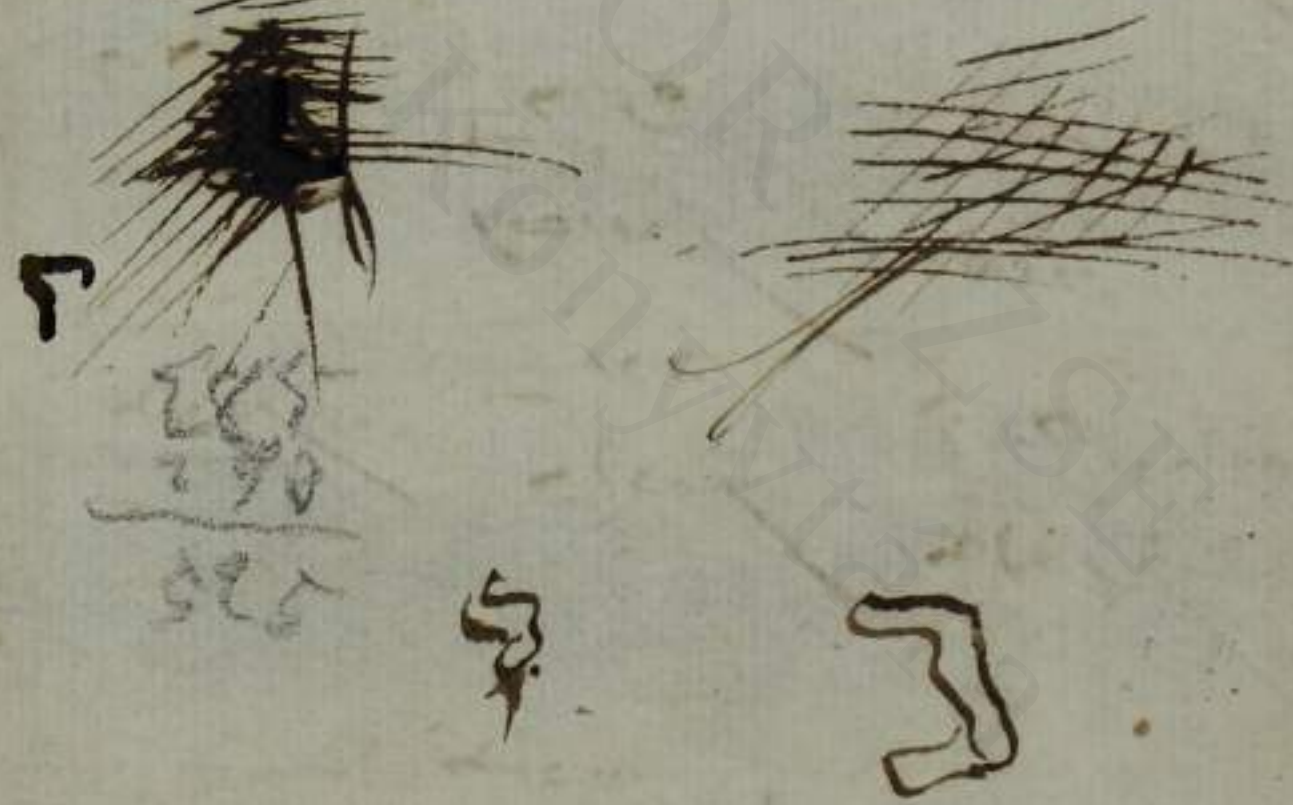
דבר דבר דבר

דבר דבר דבר

אגרת ארחות עולם
 המלמדת אדם דעת חלקי ה' ו
 אקלימים ושלש חלקי הישוב
 אסיאה אפריקה
 ואיברופה:
 ודבר נב על האיים הרחוקים אשר
 מקרוב מצאו ספינות פורטוגאל
 עם הקוטב הדרומי:
 ימצא בו מנהר סבטין ומקומות היהודים
 הסגורים אנה איפה הם וכל פרטי
 אנה גבולי ארץ ישראל וכן ערן
 של מטה קשט דבר
 אמת:
 והכונה ונס חקרה חס חס רב פעלים
 ר' אברהם פריצול זנל בעיר
 פירארה שנת רפה לפק:
 ונדפס בעיר ויכיא בביית זואן דינארה תשנ"א
 פ ינב גבלת עמים למספר בני ישראל:
 Con licentia d'Superiori.

אגרת

אגרת ארחות עולם

רבים מעבדון הטרדו והיבוכות
 אשר מקבתם לפעמים כאשר
 יבקשו להסקיט המיית עבדו
 ויבוכ' ילכו לקרוא בקריחו' סירו'
 באהבי זמה, ובספרי מלחמות
 קדומות, אשר בקריאתם לא היו
 ולא כבדוהו אלא למטל ככתבו
 ובהם בכל מאד, יעיינו ויעמיקו.
 וספיקו:

על כן אמרתי אני אברהם פריצול בן מרדכי
 מאליכיון כפסו עדן, גר פלרה לאהבת
 גבירים ירדים חשובים זרע קדם מכבתם אשר
 אהבתים לחבר לכבודם היום חדס חטון סנת רפה
 לפק את רברי האגרת הזאת בכתב עברי החרטה
 במלאכ' קצת מהלכי עולם חקוקה וחרוט' היא הנקרא'
 קוסמוגראפיה בלסון עמים לשמח כפס עבומים
 בפרסום הגדות אמתיות חדשות גם יסנות המודעים
 למעיינים בה ובחקירות אופכי האיך לימי ורוב היסובי
 והמדברות הימים והנהרות ההרים והיערות כפי מה
 סבינותי בקבת ספריהם, והיהודי' אשר כמכאו מחרט
 ומלכיהם ומכיאות הבסמי והפלפל אשר בגלילותיהם
 ומקום נהר סבטי'און אשר בארץ הודו למעלה מפרס
 במוטבותיהם, וחדשות אחרות כמכאו מחרט בארכות
 כוס וגוייהם, וזאת תהיה הגדת ספורי באגרת הזאת
 להגיד רוב העיקרים הלה כאשר תסיג ירי. ולא אביט
 אל עניי הסכל אנשי לבון הלהוטים אחרי ההבל אשר
 יכסר להם הלכות הרבה ממעט סמע חכמה כזאת

א ב א 2 I

אשר בין חכמים תתהלל ולפני מלכים תתייבב לרעת
 בה מפלאי ה' אשר ברא בהדרגה המקומות וחכמת
 הטבעי אשר הטביע ה' במציאות. ברזל מפפר יוקח.
 ומקום לזהב יזקקו. וארץ ספיר אבניה. במציאות
 מקומות הקרובים לזריחה. וכא ולמד כמה החכימה
 התורה האלהית והרחיבה נפסה במקומות הכריזים
 להגיד הגבולים והסוככים ביטובים בקוי הרוחות
 והרצועות בספר בראשית בהגדת כל תולדות העמים
 וגבולותיהם במוסבותם לגוייהם. ובגבולי הארץ
 ועריהם. ומתי את גבולך מים סוף וגו'. ואמר במסכה
 תורה פנו וסעו וגו'. ארץ הכנעני והלכנון עד הכהר
 הגדול נהר פרת. ובאלה מסעי פרטי המסעות כלם.
 ובחלוקת הארץ אמר והיו תובאותיו הימה. ויבא חזר
 ארר ועבר עכמונה. ורבים מזה בספר יהושע. אמנם
 אוכלי הכלים והסוס המזוהמי' מני בטן כאשר יקראו
 באלה ילכו עליהם ויעבדו. כי לא ידעו מה הוא.
 ובזרחי דבר ה' הוא ולא לתוהו מכתבו. וגם כי יודע
 אופן היסוב בו. ופרטי פלאות ה' אשר הטביע בעולמו.
 ואנכי בכל כחי אסתדל להגיד ולכתו' הרבריו' העקריו'
 והראשיים במלאכה הזאת בדרך כללות הזכרת
 המקומות. כי בפרט פרט ופרט לא יכילם ספר ואין
 חקר לתבונה ואף המכרים ראשי חכמי המלאכה הזאת
 לא יכלו להגיד הכל אף כי נשמטו וסכחו ולא ידעו רק
 מה סיכלו להשיג וקראו שמות זרות דרך הסכמה
 עליהם. אם פיהיו שמות קדומים או שמות חדשות אך
 אחרי עקבותם ואקרא להם שמות במעט הכללי אשר
 אזכיר כשמות אשר גבלו ראשונים. והמשכיל יבין
 במה

ש"ת במגדל דב"ס אשכנזי

במה שאכתוב פי ידעתי ייטב למביני' ויחזק לחכמי'
 ויעץ כי זאת האגרת תסוב עניינה על ארחות המציאו'
 התחתון והליכותיו ומה שנמצא מימים קדמוניות וגם
 מחדש היום בחכמת מלאכת המלחות בים וביבשה
 קראתי עס האגרת הזאת ארחות עולם ואחלקנה
 לפרקים קטנים נחלקים ונפרדים להודיע ולהגיד
 לרבים מה שבינותי ומכאתי כתוב ושמעתי מאנשי
 אמת וקצת מה שזמין ה' לירי וזה יהיה בעזרתי
 אמן :

פרקי

- פרק א** בזכרת אופן כורת המניאות שתחתון בכללן
הים והיבשה באיכותו :
- פרק ב** בחלוקת הישוב אשר בנפוכו של כדור לשלם
חלקים כלו לפי דעת הקדומים אשיאם אפריקה
ואיברופא וסימיני תחומים אכה הם :
- פרק ג** בחלוקת הישוב הנפוכי בכדור הכז לשבעה אקלימו'
ברכשה ארוכה טן המזרח אל המערב באורך
ומקום מחלוקתם והתחלתם ברוחב מן הדרום אל הצפון ואי
זה מקום מכוחתם :
- פרק ד** יזכור בו מה שחלקו חכמי המלאכה הזאת הישוב
הזה הכז למעלות וחלקים ורצועות :
- פרק ה** יודיע אורך הישוב בקו ישר עם הכלתי מיושב שבו
זכרתו והים האמצעי מידיטריניאו וגבוליו וארכו
מראשו לסופו :
- פרק ו** בתיאור המקומות אשר בכל אורך שפת ים אפריקא
ובארביאם מזרח למערב לאורך ים :
- פרק ז** כבאר מחוזות כלם הידועים במלכות בוגרים אשר
באיברופא מתחיל מאנגליאם ואוסקוביאם וליככם
במינר גיבילטאר עם כל אורך הים האמצעי ושפתו עד דרך
מבוא ים אדריאנו המגיע לויכניאם ואיסטריאם ולא יותר :
- פרק ח** בנבולים אשר אחורי גבול דרך ים אפריקא כנר
ייכובא ורומי מתחיל ממערב גיבילטאר ויעבור על
מגרים וגבול כילום ומובאו ואחר דרך ים סוף וקוטב ארץ ישראל
ויפו וכרוט וליכניאם וכליכניאם :
- פרק ט** בנבולי פרס וים פרס וגבולו הודו כלם ובכל ומדי
והרי קאספיאן וים קאספיאן המת יוהודים
סגורים לדעת הסופרים וטארפובאנה :
- פרק י** להודיע גבולי ארץ ישראל לבדם ובכיבוותים לארבעת
רוחותיה ומערב לאמאק ומדבר סבור אשר זה כודיע
אמתתו ממקום אחר :

פרק

הספר

ד

- פרק יא** לבאר גבולות הים והסופרים למעלה מהים ללכת
מויכניאם לקוסטאנטינופולי ואליספונטי והאיים
סגורים בארצות פיליגו וללכת ביפו או בארזט ואליכסנדריאם של
מגרים :
- פרק יב** לבאר המקומות העקריים והראשיות בדרך ים
מויכניאם לפלאכדרי וללכת במינר גיבילטאר
ופורטו גלו ואנגליאם ואוסקוביאם ואיברכיאם סמוך ליכנת
פלאכדריים :
- פרק יג** כזכור בו מהלך אופירה מדברי הנביאים לאחורי
היבשה דרך ים איך הוא ואנה הוא לאחורי כתוב
היא באפריקא השפלה סהרין להודיע באגרת הזאת :
- פרק יד** על דבר היהודי מהי' שבטים וענינו ומהלכו אשר
בא ממדבר סבור לפי המגידים אשר במדברות
אשיאם וארביאם פיליכס בשנת רפ"ל לפ"ק :
- פרק טו** על מלחות מלך פורטוגאל בים אוקיאנוס כאשר
רנה בראשונה ללכת דרך ארץ כוש השפלה בדרום
היא איטיאופיאם לקאוו דיכונא ספיראנא וכל המקומות אשר
מבאו והיהודים ומדבר סבור :
- פרק יו** בבאר קנת מקומות חדשות באיטיאופיאם אשר
מבאו עם פורטוגאל מן הקודם אל המתאחר :
- פרק יז** והשמות החדשים אשר הושמו עליהם וסדרותם הטובים
אשר בהם :
- פרק יח** על אי מאדריא וטעם שמה וטוב ענינה :
- פרק יט** על מה שנמצאו מאי מאדירא ומבאו שבעה איים
בקראים קנאריא ורוקאנאריא לאי קאביבאל
מונא הזהב לרוב אוכלי בשר אדם והם אלו בתוך הים בימינכם
והאיים קאנאריא האלו רחוקים מן היבשה לראש לכן הוא קאוו
ביאנקו :
- פרק יט** על מונא דרך יבשת דרומית לבאת מסורטוגל עד
נגד קאוו קאנטיין וקאוו ביאנקו וקאוו וירדי :

א 4 א ד וביאור

פרק א

איכסולי ומהים ההוא הסובב כל ארץ כוש לא דבר מאומה אולם
הכר הנפוכי כולו מהחני הכדור העליון ממזרח למערב אשר
הוא רביע הכדור הוא הישוב המפורסם וידוע לכל החכמים
אשר חלקוהו לאיקלמים ולמעלות וחלקים וכו' תשוב חקירתם
האמת כי גם בקצה הנפוכי הזה לקדירותו יתמצט הישוב בו ג' כ'
להיותו במדבר שממה לא תורע ולא תבטיח ולא יבכה חוס שרם
ושמם כי אם מצט והוא אשר עבוד איי הולאכדי לא יעבור בה
איש ורגל בהמה לא יחל ולא יבשה כי יקור המה האמנם בימים
האלה כי כבר החל האדם לרוב על פני חלד בתרבו היסודים
וכתישבו המדברות וכברתו וכחשפו היערות וכתישבו אגמי
מים רבים עם כהדות באופן כי כתפסט הישוב בארבע רוחות
שמזיאו ועברו קו אשר נכלו ראשונים לשבת ככל צד עולמי אשר
לא דברו בהם הקדומים וכפרט טולזמילאו אשר כנעלו ממנו
הישובים החדשים האלה הנמכאים כאשר כבאר בעה' י

פרק ב
בחלוקת הישוב אשר נפוכו של כדור לשלש חלקים כולו
לפי דעת הקדומים חשיבה הפריקא ואברופא וסמני התחלת
תחומם ואנה יסלימו גבוליהם ודוב העמים אשר בהם י

אחריו אשר בארכו בפרק הקודם לזה כי כל הישוב המיושב
על החני הכדור העליוני וכלו נפוכי הכדור לשבת
החום הגדול אשר כדומי להלאה ממסום היום ואמרו המדברים
כי כל הישוב הזה הנפוכי ממזרח למערב חלק לשלש חלקים
איברופא אפריקא ואשיאה כמעט רמון באלה שם וחס ויפת
שלש אלה כבי כח ומלה כפכה כל הארץ אשיאה לשם אפריקא
לחס איברופא ליפת וכמעט הסכים בזה הסופר יוסף בן
גוריון הכהן וידוע זה היות כוש מבני חם והוא באפריקא
המיוחד בשם איטיאופיה שהיא ארץ כוש ושם בן כח מלך שלם
שהיא ירושלם אשר באשיאה ראש מאלכת עמים ויפת אשר בא
באיטאליאה שהיא באיברופא כמבואר ביוסיפון ובספר
סופלימינטום

פרק ב

סופלימינטום קרוניקארום האמנם להניד תחומם וגבוליהם
זה עש זה אנה יתחילו ואנה יסלימו ומי בתוכם היום כאמר כי
אברופא מתחלת ביבשה מצד המערבי אשר בספרד ממזרח גיבל
טירא ברימון ספרד היא במלכות גראכאטא ויבא ויתארך על כל
סוף איטאליאה וסאיים סנדבקים בה' וישוב ויחבק כל גלילות
סאריטילינו ליון עד למעלה נפוכו של ים אליכספונטי בכסר
לטאכאם גלילות דאשיאה וזה הנדר הוא סוף כל האיברופא :

הספרות אשר בזאת האיברופא הוא כל ספרד וצרפת וכל אשכנז
ודאניה וטורקיא וזאונגריאה ופולאקיא וכל יון ומצודוניאה
ודלמאניאה טראניאה קורבאקיא וכל איטליא עם כל האיים
המתיחסי אתה ובאמונת רומא כגון אנגליא אסקוזיא מאינוקיא
מינוקיא קורסיקא סארדניא שיליא צפרי דודיקאקדיא גבול
האפריקא מתחיל בגדל רמון ספרד מעבר לים במינר גיבלטאר
המאברויטאכיא ציסארי דרך טאנייר וארזילאיים וישוב כל ארץ
כוש העליונה ומהתחלת למסה ממדברי סול עד לאחוריים אוקיכום

הגדול וילך ויגיע עד הכנרת ים אוקיכום בתוך היבשה להסתחיל
ים סוף לבא מצרים הוא ים אראביקום הכקרא המקום הזה מלכו
בארבאריקום וים בארבאריקום ויעלה למבא כהר בילום סוורד
צדאמיאטא ושם ישלים גבולו עד קרוב להר סיני וזאת האפריקא
היא מיוחסת לחם בן נח ותסובב כל הארצות האלה מלכסאכדרי
עד סוף ים מצריטאיה וכו' ככללו מלכיות גדולות מבארבאריא
צידוני טוכים ואורן ופיס וזולתם מלכד מה שמבאו המלחים
החדשים אחורי אפריקא התחתונה בסבוב הים וביבשה אשר
אין לזה מספר כמו שמבואר בפרקים הבאים אולם גבול האשיאה
אשר הוא גדול כפלי כפלים מהשני חלקים האחרים מתחיל לגד
דרום לסוף בילום ומכאן טאכאם קנו לגד נפון וילך לו מכל צד
ומכל פכה דרום וצפון עד סוף העולם המזרחי לסיכום מאכיוס
וסיכארום רגיאיו כולו וכו' תכנס פלשתים וכנען וכל ארץ ישראל
ארום עמון ומואב ושעיר דמשק בכל מדי ופרס ועוז ופריסטי
גאני וסיקודי הסגורי ונקר טאכטיון וגומר ומגו וים אירקכיא
ואפריקאניא

פרק ג

וְעַתָּה מֵאֵלֶּיךָ וְהִנֵּה כָּל יִתְרֵי הָעַמִּים הַכֹּדֶדִּים בָּאֵלֶּךָ עַד
אֵין מִסְפָּר עַד שִׁכּוּם מֵאֵבִיוֹם הַכֹּף:

פרק ג

במלוקת הישוב הצפוני בכלור הנז' לשלטה אקלמיס פרנזוסי
פאזרך ופרומכ מן המזלס אל המערב :

כל סחכמים סקדומים ססכמו וחלקו כל הישוב הזה אשר
בכפון הסדור באורך ממזרח למערב ורחבו שהוא ממזרח
סיום סעובד על אי עראפוככא אשר בים הודו וישראל עד ים
סוקיאכום לסולאכרי אשר בכפון אשכנז סכק' מאכיוא גירמאכיוא
סלקוה לשבעה אקלמים אשר כנאר מפרס ומקום סחכותם
ואורך הימים הארוכים אשר לכל אחד מהם כפי מה שראיתי
מסקדומים ואם יש חלוקות אחרות ואופני אחרים אשר ראיתי
לאכשי זאת סמלאכ'מ' כעיתי לבי ללכת אחרי עקבות טולומ'או
וכידורו להיותו מפורסם אבל חכמי הסוחרים וגם מסכמי ישראל
סמתעסקים בחכמת סתכוכה אשר סחכמה הזאת סכרסית
למספטיהם כעיון מסיכות סגלגלים על אנה יסוכו ללכתם אשר
על זה לא דבר כלל אלד'סדני וכעל המסעות רק בחליכותיו
ובמאורעות לו . ואומר בחלוקותם כי האקלים סראשון עובד

קוֹטֵב אֲזִיכָּהוּ עַל מִירוֹאֵי אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶמְצַע כְּהֵר בִּלְוֹם. רַל אֵי

אחת גדולה כמו פוליסיון של יבשה אשר בו ישוב ומלכות גדול
וארוך וכלום יחלק הבה והכם ומתארך בכל שכי בדדיו וישופ
להיות אחד בסוף האי הזאת וילך האקלים הזה ממזרח למערב
ויכנסו תחתיו תחת השמים עמים רבים ומדברות ארוכו וישוני

גדולים ועובר על קצת ים הדרו ואכל עד סוכבאכא וכוש וליביא
ואיטיאן פיאה איכפריאור עד סוכב ים פורטוכאטי איכסולי ויומו
סאדוך איכסעות ^לרען מעכרו סמוך לקו משזה היום מלמעלה

על חיבתם!

האויסגלייט **השני עובר קוטב אורכו ממורה למערב על**

חֲסִידֵי אֱלֹהִים בְּיָמֵינוּ אֵלֶּיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ

[illegible]

פרק ג

י"ג שעות ורביע ויכנסו תחתיו עמים רבים ממזרח למערב אורך
 ארץ סודו ויעבור כנר השמי' על כהרי גאבניו וסיוכום פירסיקום
 הוא ים פרס וכל ארביאס פיליקס ויעבר על רוחב ים סוף הוא ים
 ארביקום ויעבו' כל ארץ מזר' וכוש עד סמוך סרי מכריטאכיאס
 בים ארי ויכנס בים אוקייאנו' המערבי למעלה מהאיו' פורטונאטי:
 חאיקאליס השלישי יעבור קוטבו ממזרח ללכת אל המערב
 ויעבור על אלכסנדריא וכל מלכויות סבדבאריא'
 ויומו הארוך י"ג שעות גר ויעבור למעלה בשמים על ארביאס
 פיליקס וסמוך לזה הולך ועובר סמוך ליוניאס היא ארץ ישראל
 שהיא סמוך תוך אילקס שלישי וחכי' והוא באמצע סיוכו על
 עבור הארץ באשר כבאר ה':

האי קלים הרביעי בתחלתו יעבור סמוך לארץ ישראל דרך ים
אולם מעברו עובר על רודי לפי השם המיוחד
לו לחכמי סלאמה ויעבור קוטבו דרך השמים ולמטה בארץ
פחתיו מזי ודרגניאכא וקארמביא ומדברות אריא וטראביא
וניפריא ורודי אשר הוא מסומן עליו כאמור ויתארך באורך ים
האמצעי דרך סילינא וסרדיכיו עד קרוב לים ספרד וקאטלונאי
ויומו הארוך יר שעות ורביע :

האי קלים
החמישי יעבור מדרך מורח על רומי ותחמיו
מהתחלת המורח כל מלכיות סאקא וארץ מדי
ומתחת לים אירקאכיו והוא ים קספיו ותאריך סמוך לארץ פלוגו
כלו ויון וישוטט על רומי וילך באורך האיטאליאס עד ספרד
ויומו הארוך י'ד שעות נ' רביעים :

האיברים הששי יסוב ויעבור ממזרח למערב על כוריסטנוס
בארנות אשכנז. ויעבור מתחת המזרח ממדו
באזויאכא ונחמכ ים קאשפיו ועל אליס פיוכטי ופוכיאווס
איבזיכיווס למעלה מקוסטאנטינופולי ויכנס באורך אשכנז כלו
עד גבול פלאכדריס ויומו הארוך ט"ו שעות ורכיב:

האי קלים
השכיני יבא ממזרח על הכי אורטאם בקנות
אשכנז ויקא ויתארך ממזרח למער' על כל גליל'
סיריקאס

פרק ד

פירוקאם וסקיטאניא סופיריאור הכקרא גומר ומנוג ועל כל
הסרמניא סופיריאור ועל הרי הולאנאדי והאיו' הספוכיים ועל
יתר פלאנדרים ואנגליאם וסקוביאם ואיברכיאם ויומו סארוך
ט"ו שעות ג' רביעים ויתארך בים אוקיינוס עד סוף העולם • הנה
אלה הם הז' סאיכלימי' כחלקים לפי מה שבוכותי מדברי טולומיאן
וסמחוזות הכמנאו' תחת קו חלוקת האוקיינוס ההם לפי חלוקתו
בנייוריו וספריו וסמותם אשר קרא להם אולם מכאן סדר אחר
בבדל מזה ולא ישר כי ראיתי רוב היודעים נוטים לאלה וכזם
אספיק :

פרק ר

יזכור בו מה שחלקו חכמי המלאכה הזאת הישוב הזה הזכור
למעלות ולחלקים ולרצועות :

חבמי המלאכה הזאת חלקו הישוב הזה לשבע' איקלמים הכו'
עם המדברות והיערות והכלתי מיושב אשר בו וזה
לתועלות רבות כמלאכה ובחכמת התכונ' למען יודעו המקומות
והגלילות כלם בפרטות בכמה מעלות מונאם ובאיו' רצועה
וייחסו יסובם הן באורך או ברוחב הישוב הכו' ולפי חלוקת
טולומיאן לפי מה שכתבאר אכלו ואשר כתב הוא בספריו ובמה
שירע ובתנלה לפכיו מאורך הישוב כתב וחקק ממזרח למערב
תשעים חלקים ויש בלו גם כן רצועות הנקראו זוכי או ליביאי או
פראילי וברוחב הישוב אשר מדרום לכפון סידר בו ששים וחמש
מעלות אשר במעלות האלה וברצועות ובריוכונים האלו ישתטח
וישוט ט' כהם הישוב כלו עם הכלתי מיושב אשר בו באופן כי מי
סיקרא במלאכה הזאת ומי שיעיון פמפא מוכדו' סייכו בכורת
הישוב ימנא כל גליל וגליל וממלכה ראשוית וכל מחוז גדול
שיסיה או אי וזמן האיים אשר בים ובאי זה שיסיה ימנא מקום
מכוחתו • וזה אחר מן הדברים הראשיים אשר בזאת המלאכה
כאילו תאמר יודיאם שהיא ארץ ישראל אשר באמצע הישוב על
טכור הארץ וכן הוא בודאי תמנאנה מכוירת בין ה'ל' או ל'ר'
מעלות

פרק ה

מעלות מרוחב הישוב מכפון לדרום • וכן ניוסם והכמתה היא
סמוך לרצועה ארבעים וחמשה באורך ממזרח למערב • וכן כל
מלכות ומלכות מכויר במקומו סמתי לו בכיור אמרו כי אורך
סאיטליאם כנכת בכך מעלות • ואורך סבארבדיאם בכך מעלות
ואמרו כי אי טאפד' תחת מטוס סיוס כסם מעלות באורך
ממזרח למערב • וכן לכל מקום לכלם • ומי שיעיון בספרים
סמכוירים או במפא מוכדו' סמתיים ימנא מספר המעלות
והרצועות לכלם :

מ' טאפד' תחת מטוס סיוס כסם מעלות באורך
ממזרח למערב • וכן לכל מקום לכלם • ומי שיעיון בספרים
סמכוירים או במפא מוכדו' סמתיים ימנא מספר המעלות
והרצועות לכלם :

פרק ה

יודיע אורך הישוב בקו ישר עם הכלתי מיושב אשר בו וזורתו
זהים האמצעי וארכו וגבוליו • מראשו ועד רגליו :

הביונח בפרק הזה להודיע נראשונם כי אורך הישוב
סארציו ביבשה מן המזרח למערב הוא זה מתחלת
המזרח באינדיאם איסטרא • וסיכום מאכיום בים • וביבש' סיבארוס
ריניאו המזרחי וימשך ארכו עד סוף מיבר גיבאלטארי • סייכו
הכך מנר הדרום מאנדריטאניא' לים ארי אשר בסוף הכרנאריאם
באפריק' אשר כנגד זה לכר הספוכי מעבר לים האמצעי באיברופ'
סם גלילות גראנאטס היא רמון ספרד ופודטו גאלו ופיכים
טירא בארץ ארום • והקו הזה סארציו וכל אדם לרכוב עליו
באורך תמיד מראשו ועד רגליו מכלי ינטרך לעבור סוכים רק
ביבשה תמיד בדרך ארציאם ואפריקא ואמרו המדברים שהוא
קרוב לשבעת אלפים מילים או שמנה • אולם היום הזה כבר
אמרתי שכתאריך וכתרחב ביותר הרבה • באופן כי מנאן יסוכים
גדולים ומלכויות רבות מהלאה למזרח האינדיאם איסטרא הכ'ל'
וסיכום מאכיום • ונס כי כבר סכנו היום הזה ספינות הכוזרים
ספרדיום דרך אכיום בלבים כל אורך הדרום ממערב למזרח
ואחר סכנו סיבשה ההיא מן סכר דרומי לכפוכי ומנאן סם מן
הסדושים רבים כמו סכבאר בע'ה וכאמר ימנא כתוב בנייוריו
סמפא מוכדו' • ובספרי המלאכה הזאת החדשה נעלמו מספרו
טולומיאן

פרק ה

טולומיאוי אשר לא דבר בו מאומה מסיכום מאכיוס והלאה בדרך
 הים ולא להלאה מסיכארום דיניאו בדרך היבשה יאולס נכורת
 הים עם קשר ומשך כל סימיו הדבוקים ומסוברים זה עם זה
 באמר איך הוא דבר אמת שהים האמנעי בכללו הנקרא מארי
 מיריטיראכיו מתחיל מן סנד המערבי ממערב גיבאלטאר אשר
 שם התחלת ים אוקיינוס הסוכב היבשה כלם וים הים האמנעי
 ומשך באורך אל המזרח קרוב לשלשת אלפים מילין עד בארוע
 אשר באסיא'נגליל ארם והוא חוף הים לדמשק ורוחב אמנעותו
 הוא בניכונא וחוף פיסא ואוסטיאס אשר הוא כנגד קארטאגניא
 אשר היא אצל טוכים בבארבריא רחבו קרוב ליותר משלף מילין
 סאיים הגדולים והירועים אשר בו בים הזה הם מן המערב אל
 המזרח יסיכו מאיוריק ומיכוריק'נגד קאטאלונני'סארדיני'נגד
 פרווינצא ומארגיליא קורסיקא'נגד טוסקאנא וסיביליא'נגד
 קאלאבריא קורפו'נגד מאלידזיאס ונריאס קאלבריא רודי
 וציפריא'נגד עין וליניאס וארמיניא'נגד תוך היבשה
 מלכד איים רבים מאד למאות מיושבים גדולים וקטנים ובלתי
 מיושבים ידועים בשם לורדי הים כגון סאיים סקטכ'הסמוכים
 לכאפולי ולטוכים וזולתם לאין מספר :

בגומה בפיאס, בגליא מים
 בים הים אוקיינוס
 לקין בים הים

עין בים קוסטנטינופול
 וינצ'נסה וינצ'נסה
 מלכד וינצ'נסה

פרק ו

כבאור המקומות אשר בכל אורך שפת ים אפריקא ובארבריא
 ממזרח למערב באורך ישר :

הבחורות

אשר על נד עבר הים האמנעי הוא אפריקאנו
 מן המזרח אל המערב הם לו להתחיל מיליניאס
 וסיל'באס אשר בסוריא בשם רזל היא מגבול ארם וללכת על
 שפת הים עד סוף נד המערב הנקרא מאברייטאניאס ביםארי'נגד
 מיכר גיבאלטאר ברמון ספרד אשר הוא קרוב לשלשים וחמש מאות
 מילים ויותר כמבאו בו אלו המקומות הראשיים וידועים
 ברשונם היא ליניאס וסיליניאס מארם ובארוע וכור וכידון
 ולכנון היורד בים ויפנוכל ארץ ישראל הימית אשר לזבולון
 וירד

פרק ו

ט

וירד הנבול עד כל ארץ פלשתיים הימית הנקראת כידוניס וירד
 הנבול מחוץ מזרזים הימית דאמואטא ופיות לשוכות סעיפי מימיו
 בילוס ואליכסכדריאס וכל הנדבק עמה וירד הנבול עוד על
 שפת הים ככל חורך האפריקא היא כל הנדבאריאס דרך טוכים
 היא קארטאגניא וכל המלכיו'ההם עד אשר יגיע במלכות אוראן
 בוניאס ועד מלכות מאברייטאניאס ביםארי'נגד אשר היא סוף
 סרנועה הימית כנגד רימון ספרד כאמור וקרוב הכל לשלשת
 אלפי מילין ושם במברייטאניאס מגבול אפריקא מלכיות רבות
 מיושבות ואלים ומלכות פים וזולת אלה רבים וכבדדים וארוכים
 מיושבים וגם מדבר שמהם :

הן

כל אלה אשר זכרנו בגללו בערו'ג' שפת עבר הים האמנעי
 לכל ארכו מכל האפריקא והברבריאס שהיא דרומית
 לבו אכחו היושבים תחת ערונת חגי האיקלים העובר על רומי
 אשר בכלם ילך וירכב כל אדם ויעבור בארכם מארצות המזרח
 למערב מבלי שימצי'ם מפסיק רק כהרות רבים קטנים עם גדולי
 יורדים לאין מספר היורדים מהרי אפריקא ובארבריאס אל ים
 האמנעי מיריטיראכיו וכבר זכרנו מהאיים אשר בתוכו לכד
 ארבות אמוכת אדום וכן כמבאו איים אחרים קטנים סמוך
 לטוכים אין תועלת בהזכרתם כגון איי לאזירבאס וזולתם :

פרק ז

כבאר מקומות כלם הידועים ממלכות אדום אשר באוקיפוס
 מתחיל מאנגליאס וסקוניהס ואיניניאס עם כל אורך הים
 האמנעי ושפתו עד דרך מבוא ים אפריקא המגיע לו כיניאס :

עקר

הפרק הזה להודיע כי בסוף המערב הנפוכי תוך ים
 אוקיינוס כנגד אחורי מלכות ברפת אשר מתחת אחורי
 ספרד כמבאו בים ההוא האוקיינוס הנפוכי איים רבים וכבדדים
 כגון איניניאס וסקוניהס סכנתה וקרונס להי וגם האיניניאס
 אשר מתחת לה בתוך הים הנפוכי קוס האמנם מקצת גליל
 ספרד וסורטונאל הסוכים על נד הים אוקיינוס הם סוף הישות
 ביסוד המערב הקרני ואחוריהם קרפת היא גליליאס עד כה

2 I ב א ריכוס

דיכום הגדול העובר כקולו כיוון אשר הם סוף גבול גליהם ואכלם
 למאכילין ונדרמאכיליהם היא אשכנז וראשיהם פאכונתיהם היא
 אכנאריהם עד כהר דאכנאריהם וירד הגבול עד יון וטראניאה
 ומסוה סמוך עד קוסטאכטיופולי אשר למעלה על ים ארניפליגו
 האמנם כטרם כבאר זה כודיע אורך גלילות אשר על שפת הים
 האמנעו ממקום אשר יכנס ים אוקינוס במינר גיבילטאר נגד
 דמון ספרד איך ימשך שפת הים הסוף ממינר גיבילטאר עד סוף
 איטאליאה אשר בקאלאכריאה לסכוכ מלכות באפולי ויכנס בים
 אדריאטיקו המגיע עד ויניציאה ואיסטריאה ראשונה מרמון
 ספרד ועלה גבול ים באכדלוסיאה וקורדובא ועלה הגבול
 בקאסאלונציה ואליונבא דאראגון פירפיניאן מים מתים נהר
 דודאכוס סרפתי פרוכינבא ועלה מרסיליאה גראסא ויכנס
 גיינכובא ספינא פיסא פיומבין ואוסטיאה סוף רומא ועלה
 כנאטיא ובאפולי ויכנס בפארו דימיסינא אשר באי סביליאה נגד
 דייו דקלאכריאה מלכות באפולי ומשם יסוב טאראנטו וסוף
 איטאליאה ויכנס הים הסוף בים אדריאטיקו ועלה עד ויניציאה
 ואיסטריאה ואלה מסוואות הים אדריאטיקו אשר באיטאליאה
 לאפוליוס סיינו טראני בירליט בארו וכל גלילותיהם לאכדובאס
 לאכנאכז לאמאדקא דאכנאכז ארביית וימיית רומאכילי פיסירו
 דימיני בירויאס ראוינבא וקיינא עד ויניציאה ומכאן סוף הים
 הסוף בגולפו איסטריאנו וירד אסורכית בדאלמניאה היא
 סקייאכוכיאה נגד למאדקא וירד במכדוניאה היא אכנאיה וערי
 סתור לאוילוכא ודוראנו עד גלילות יון אשר נגד אי קורפס
 ללכת מודון קורון אשר ליון ומשם יסוב הים לארניפליגו אשר
 סוף ים עגול מלא איים רבים קטנות עם גדולות ושם יסוב
 מלונקו עד אשר יעלה הים הזם במינר קוסטאכטיופולי ועלה
 דרך סנפון במינר אשר עד סוף ים אליספונטו ואיבזיניאוס
 עד סיניע לכפונו של עולם בים כהר לאטאנא ים כספה לפעמי
 ברוכ הקור ושם יכנס ושם תמשך היבשה למעלה בטארטריאס
 עד העדר סיניע דרך סנפון מרוב הקור מאד ושעירים ירקרו
 סס

מדינת ארץ ישראל
 ויניציאה

סוף ארץ ישראל

סס וראוי לסודיע זה כי אורך האיטאליאה מהרי פאלונא אשר
 ביימונטו עד דיוריקא דיקאלאכריאה לפי דעת יחידים סביב
 לאלף מילים ארכה ורחבה לא יעבור למאה ועשר מילים והיא
 כמשכת ותלויה בין שני ימים סיינו בין הים האמנעו לים
 אדריאטיקו מויניציאה אשר רחבו לא יעבור ק' מילים ולא יגיע
 ונתוכו איים רבים קטנים כגד הדאלמניאה וכירים ופלעי לסכוכ
 אכנים לכבין בתוך ים איסטריאנו:

פרק ח

בגבולים אשר הם ורי כל גבול ים אפריקאנו מתחיל מינר
 גיבילטיר ויעבור ביבשה על מצרים וגבול כילוס ומובאו וים
 סוף ומובאו עד ארץ ישראל ויפן ובארוס ויניציאה:

אחרי אשר בארנו במה מקדס זכרון המקומות אשר באורך
 שפת ים אפריקא הכקרא ים אמנעו לסיוותו באמנע
 סיניע או ים אריה ממינר גיבילטאר עד בארוט שהוא סוף
 לדמשק כבאר וכודיע כי אחרי האפריקא אשר על שפת הים וכל
 סיניע הים ים מלכיות וגלילות רבות אסוריהם מסתעפים
 והולכים על הסרים הרמים הכקר אפריקא סופריאור עד כי
 מהסרים ההמה ולמעלה יעלה הגבול באורך ורוחב בגלילו זרות
 לא כודעו עד כי בימים האלו אשר החשו מלך פורטונאל הדריך
 באוכיותיו בים אוקינוס אסורי היבשה נגד סדרו הסוף התסמוך
 ובגלילות ססס ונקרא הגליל שהוא אפריקא שפלה ומימי
 ססרים ססס המפסיקים בין ססר האפריקא שלנו יורדים בים
 הסוף הגדול הוא ים אוקינוס סמקיף אשר כדבר ממנו בעם
 בכלל אורך הגלילות והאיים והיבשות אשר מצאו בו אמנם
 כודיע כזה כי אסורי האפריקא הזאת אשר היא נגד רמון ספרד
 קאטלונציה פרוכינבא איטאליאה ים מלכיות גדולות לאסורי
 אפריקא היא כדאריאס וכי ממלכות פים ואסוריה וטוכים
 יגיע באורך הקו למצרים בין ביבשה רחוק מאליכסנדריאה כמו
 ת' מילים רחוק מהים ואכל הגליל הזה יגיעו מי כילוס סיוודים
 מהרי סלכס העליונים וירדו דרך מירואי ססוף איקלים ראשון

2 2 3 3 2 2

סוף ארץ ישראל

ונם על האיקלים השני עד הניעם למזרים וירדו מימיו אחרי כן
 לסעפיהם רבים אבל גליל דמיקטא על סוף הים האמכעי הסמוך
 לאלכסנדריא ויעלו תוכאות גליל מזרים ביבשה עד ימנא רוחב
 ים סוף הנקרא ים אראביקום היוצא מקננות הים הגדול המקיף
 הוא נקרא ים בארצאריקום מאוקיינוס אשר שם יתחיל ים האדום
 ויגיע הים סוף הזה בתיך היבשה והמדברות אבל מדבר סיני
 ויעבור מעברות היבשה סביבות פלשתים ואדום ומואב הנקרא
 אראביא פיליפי ויחבק הגבול הזה כל ארץ ישראל אשר אחורי
 ים יפו ויסוב סביבות הר הכרמל וסלכנון וכו' וכידון עד אחורי
 בארעט הוא סוף דמשק ויסוב אחורי הים שהוא כל ארץ סוריא
 וארם נובה עד הגיעו לארם נהרים הנקרא מאסופוטמיא ושם
 ירדו מימי נהר פרת מהרי ארמניא ונהרות אחרות יורדי לים
 בכל אשר בסיכום ים פרס אשר נבאר עכינו להבא כי שם יתבאר
 מארץ כשדים ומדי ופרס אשר הם מגליל הסופי בארץ מאיוריה
 ואולם העולה מאראביא פיליפי לעלות ולעבור המדברות
 צבר הדרומי אחורי ארם ודמשק וללכת דרך מעבר הקארובאני
 שם כושאי הכשמים מקדם מארצות לאמיקא וקאליקוט
 סמוך לים הדרומי הגדול שם מנח היהודים הרבים ושם מלכות
 הפרסים נייאני ובהר סמבטיון ביבשה היא וארץ עדן ומדבר
 חבור וכל המדומים אשר נזכיר להבא כזה במסך הסבור
 הזה על כל האמת והתורה והסופרים שמכרים מערבית דרומית
 לארץ ישראל וארם ועמלק ומואב דרומיים ממש ופרס מזרחית
 דרומית מעט להם ודמשק גם כן ובכל והודו וארם מזרחיים
 צפוניים לארץ ישראל וסוף יפו וכו' וכידון מערביים לארץ
 ואסמיק כזה כי לא אוכל להזכיר סעוד המדחק ומספר המילין
 והפרסאות אשר בין זה לזה ושיעור הכטיות במרחקי הנדדין
 להם כי זאת מלאכה ארוכה היא מאד :

פרק ט
 בגבולי פרס וים פרס וגלילות הודו כלם נקראו אינדואה
 סופיריאור ואינדוריאור וגאניים ואיסטרא ובכל ומדי והרי
 קאספיונים קספיון המתי והיהודי הסגור לדעת הסופי ואי טארפוסא :

ראו

שכשמר מדר היסוכים והמדברות בפרק הזה כהיות כי
 בפרק הקוד' לזה כתבנו הגלילות מאפריק והמתגלגלו
 בין היבשה מקמות המערב מהאורך בכל האפריקא עד אשר
 באנו אל תוך האסיא הגדולה וסזכרנו מה שזכרנו מכל ארץ
 ישראל וסביבותיה וארם ודמשק וסוריא וכליניא גלילות עוף
 וארמניא . נזכיר עתה מגלילות פרס והודו אשר הם מהלאה
 לדמשק לצד המזרחי וכאמר כי מגלילות פרס ועל ים פרס יש
 יסוכים גדולים ומלכויות גדולות ומדברות ארוכות עד הגיע אל
 סוף הישוב לפי טולומיא וכתב האורך כל גלילות הודו על ים
 הודו ביבשה הגלילות הלאה ואלה שמותם קראמאניא סמוך לים
 פרס . אשר הוא ים עגול נכנס ביבשה מים הודו . ואחר זה
 ארואה וכל מלכות דראניא הגדול . אראקוסיא . סמוך
 לנהרי גאניים הגדולים ומדברות גדולות ונהרים ויערות בין כל
 אחד מאלה הגלילות . ואחרי אלה לרכושות המזרח קודו היא ארץ
 הודו נאכיו . ואינדואה איסטראמלכות סירקא הגדול והנפלא
 ארץ מדברות ויערים גדולים וכשמים וחיות ועופות ורותעם
 שבי גלילות הודו הנקרא סקיטאניא איסטרא בתיך
 מסך הרים ארוכים ויהודים רבים כהגרי' שם לפי דעת הכותבי .
 אמנם למטה בדרום נדר ים הודו נגד אינדואה גאניי' ים אי
 אחת גדולה בים הודו תחת משוה היום נקראת טראפובאקא
 הגדולה לא יסוער ערכה מרוב טובותי וענייניה אכסיה סחורים
 לבושי מוך לכן חצי גופם משתחווים לגלילים ולשמים ואיום רבו'
 סביבותיה עד סיכום מאכיום שהוא סוף מכתב מביאות מורקי
 ומאי לטולומיא . ומה שזכיר ביתר יסוכי המזרח הנפוכיים אשר
 להלאה לארמניא ועוף וארם העליון ללכת בארצות מדי אן
 קנה למספר הגלילות שהם . ומכאן טאכס והלאה התחלת
 האסיא כגון גלילות סקיטאניא התחתונה והעליון ואסיא
 היא שושן הנירה ממלכות הסופי ואירקאניא וקארמאניא
 מלכות הכלב הגדול וגלילות הלזו שהיא מיוחדת לגומר ומנו
 במנא תוך מדברות היבשה ים גדול ועמוס עגול מוקף יבשה כלו

ואין 2 3 ב ג ואין

פרק מ וי

ואין לו מכוא בשום יום ולא יחס כלל באוקיינוס רך לבדו כמנא
ומוקף יבשה ומימיו מרים ובהרות רבות ילכו בו מתמעט בעליה
העבים להסקות היטובים ויתמעט נכ דרך מבועי המעינו' סרכו'
אשר תמיד יביעו ויולדו מאכו בגלילות הסס . וכקרא ים מת לעי
ססוא מואת ועומד בעצמון מבלי סיתקשר בשום ים . וגם כי
לפעמים ססוא נקפה בקרח חזק מפני הקור הגדול . ואחר בזמן
הקיץ בטבע סולת ומרוצת מי הבהרות יעמידוהו על תלו ומוקף
בישוב בהרבה מקומות . וכו' איים רבים והוא כמנא בין
ססרמאניאס לאיסקיטאניאס והרי קאספיאו ואירקניאו ולכן
נקר' ים קאספיאו או ים אירקאניאו ומוקף סרים וגבעות מקרוב
ומרחוק וירדו הסרים האלו סביבות מדי עד הגיעם למונאות מי
פרת ומדקל ויבא בארץ בכל הגדולה וכל המדברות הסס
הגדולים עד הגיעם סמוך לגלילות דמשק :

פרק י'

פרק י להודיע נבולי ארץ ישראל לכדה וסביבותיה לר' נחמיה ומעבר לאמיק ומדבר סבור אשר זה דודיע אמתתו ממקום אשר :

גם כי הזכרנו מנח ארץ ישראל במשך ספורי קשר הנלילות
באורך המערכ למזרח בדרך כלל עם הנלילות האחרות
אמרתי לכבוד הארץ ולהפיק רבון סקוראים ליחד הפרק הזה
לארץ ישראל לנדה ואחר כן מעבר לאמיק וחבורי ואתחיל ממקום
באת ישראל ממכרים לבא על ים סוף ולהעמידה באופן גבוליה
ותחומיה ושכניה עם רחב מהי וכאמר כי התורה ממש כתבם
גבול לכל תחומיה באמת בשסוף ושתי את גבולך מים סוף וגו' .
וכן הוא כי ארץ ישראל תתחיל מכפר מכרים הוא כילום במערב
לארץ עד כפר פרת ססוף במזרחי . וכן הוא אומר מכפר מכרי'
עד הכפר הגדול כפר פרת אשר מימיו מהרי סארמאניאה וסקו
סזה בודק על ארץ ישראל מכפר מכרים מערבי דרומי עד כפר
פרת מזרחי בפוכי לה . ואולם מפוכי לארץ ישראל לפי דברי
התורה היא ככל ומדי ומקנת ארם וליניאס וניליניאס . וסדרומי
לה ממקום שסככו ישראל ים סוף לסכוכ את ארץ ארם עמוץ
ומואב

פרק :

39

ומואב ועמלק סיחון ועוג וכל אלה המקומות כקראי' היום מלכי
הערב וכן דעת יוסיפון בספוריו כל זה יסיה דרומי לארץ ישראל
עד הניעם אל עבר הירדן שהוא מזרחי דרומי לה'. וזה הוא
אורך ורוחב ארץ ישראל כלה. ואף כילא זכינו עדין לכל אלה
ולא לעשר עממים עד ירחיב ה' הגדול כי פלשתים וארם ודמשק
לכו הוא באמרו ודמשק מכוחתו: אולם המקומות האלה סבבו
ישראל מ' סבה במדבר הגדול והכורא אשר אחורי ארביאה פיליזי
עד בואם אל הירדן וארץ כושבת כל הישובים והמקומות האלה
מאדום ומואב וכו' ה' כל הדרומיים הם כקראים ארביאה פיליזי
ומסס במדברות האלה הוא המעבר הגדול לעבור מדברות חול
וליביאה ולהגיע דרך ללכת לאמיקא עד מונא הים הגדול ים
אוקיכוס אשר בין המדברו' סלה בו מדבר חבור ליהודים הסוכני'
כמו באהלים ובתי ענים ותינאותיו יגיעו למדברות ערב
וישמעאלים אשר הם והודים רבים ומלכי' עד אין מספר ומונאם
ירדו על הים הגדול אוקיכוס ים הודו וים לאמיק וקאליקוט
במשך שפת הים שהוא וינזק עליהם לעתיד על היסודים
שיסתמטו מהפיכותיהם הקלות להריגם ולבא ולהתקרב אל
ים סוף לבא לארץ ישראל. וזה אמרו הסולח בים נירים וכלי
גומא על פני מים לכו מלאכים קלים אל עם ממוסך ומורט:

פרק י"א

פרק יא לבאר נבולות הים והשוכני למעלה מהים ללכת מויניציא
לסאלוניקי ולקוסטאנטינופול ואליספונטו והאיים הקרובים
אשר בארצותינו וללכת בים או בארצותו ואליםכנדיא של מזרים :

המחלך

המחלך הזה מויכניא לים קומטנטיכו • מכהנס ללכת
על ספת סקייאכניא ולבניא סנק' דלאמניא
ומיידוניא בדרך פולא או פריכנא • וילכו באורך הים אדריאכו
עד יעברו כל אורך סאלבאניא אשר היא מאנידוניא למקדון
בדרך ראנוא ודרך לאוילונא מהתוגר אשר כנגד אוטרונטו
בסוף לאפולווא ממלכות באפולי וירכבו בים יון סוף לים
אדריאטיקום • וימא אי קורפו ולאמוריא ומורון וקורון •

המלך והמלכה והמלכה והמלכה
המלכה והמלכה והמלכה והמלכה
המלכה והמלכה והמלכה והמלכה

ויניעו לחן ים קאנדיא הנקרא קריטא ויניחו אי קולו כנגד לים
 ומין אשר סמוך ליבשה לאסוריה בארץ כיליניא מארץ עוז סמוך
 לגלילי' ארמיניא וכל זה יניחו לויכ' כיכס' ויכנסו בים ארמיניא
 סנדול מלא איים רבי אשר סאוכי' מכוי' שם ויעברו מיכר גליפולו
 וימכאו קוסטאנטינופולו בנדשאל ויעברו דרך מעלה לנד הכסון
 ללכת לאקדריקופולו וללכל' לים אינוניאוס ועד ים כהר לאטאני
 שהו סוף גבול האיברוס וסם למעל' כנפון תכלי' קוסטאנטינו
 סמניע לגבול דוקיאס ואפי' לזביאס ואחר עארטקיא' ועמי' רבים
 וישובי' בוראי' סכיכות כל הימים האם מכל נד ומכל פנה אמהם
 מוויכיאס ללכת לארץ ישראל או למכרים כנפון לבארוט או לבור
 או ליפו או לאליכסנדיאס מכהן סמלחים כעברם נקודתו להגיע
 בקאנדיאס ומקאנדיאס לרודי' ולב' פריאס בעיר פאמונוסטא
 ומשם בפאמונוסטא יוכלו לסבוב כיליניא' מארץ עוז וארם ולפכו
 ללכת כאשר ירצו אס כבארוט סממוך לב' פריאס שהיא מול
 יפו או לסבוב לבור או ליפו או לסבוב עוד הים הזם מים פלסתי
 עד שפת ים אלכסנדיאס דרך סמערב ולסמניע כדמאיאס כפי
 רצון וכורך הסודרי' להביא סמורותיהם כאשר מכהנס ונרכ' שם
 שמה יניעו וילכו אמהם הערוגה אשר הזכרנו מוויכיאס עד ים
 יון למעלה בגבולות העליוני' עם הים אלגו מוויכיאס כיכסה
 למעלה מחוץ איסטריא' ואיסטריאנו ופריאס' וכל פסקיניא' וכל
 פאנדיאס הנקרא פאנדיאס אשר למעלה ממכה' וכל ארץ
 מקדון היא אלכסנדיאס ולמעלה מזה כוסינא קורבאקיאס ואלקיאס
 זמרינות רבות רבו מספר וגלילות יון כלם מהתוגר הם וכל
 סמערבות סימיות הכס כתובים בקלף סמלחים לאות ולזכרון
 לידעם גס אין ראוי שיעלם כי מן הכר השני לים אדריאטיקוס
 אשר רחבו קרוב לק' מילין בקרוב כמכא מוויכיאס דרך יבשת עד
 סוף האיטליאס ובדיכדיסי הישובים האם בכלל היינו מוויכיאס
 לקיווא ראויכא רומיני פיסארו פאכא סינינאליא' אקאנדיא
 סוף פירמו טרונטו ווליאס כוכה וכל לאכרונ' לאכנאכא בארו
 בירליטא טראכיו וכל לאפוליוא עד סוף מלכות כאפוליו כי שם
 בדרודיני

הנה המדינה אשר
 היא בין יבשת
 אסיה לבין יבשת
 אפריקה

לפי

הנה המדינה אשר
 היא בין יבשת
 אסיה לבין יבשת
 אפריקה

בדרודיני יסלי' אדריאטיקוס ויכנס בסבוב בים טארנטינוס
 וקאלבריאס לסבוב האיטליאס כהר ספני סדרומי לה כדרך ים
 סאמנעי מארו ליאוכי מוידעיראכיוא אשר קרוב לאי סיניליאס
 ורומינא כהר ריו דקאלבריאס כאשר כדנר כנ' כמעברות הים
 ללכת פלבריאס לכא מוויכיאס וכספיק בזה
 לב' המקומות הפקדוני' והראשון בדרך ים מוויכיאס לפלבריאס ללכ'
 במיל' גיבילטיר ופירטובלואנבליא' אפי' הים סמוך כיכס' פלבריאס
 אמרו הרבנים והדנים כי מוויכיאס לפלבריאס וברונזיוס
 וניאנס ללכת דרך יבשה הוא מהלך בקירוב לארכעים
 יום זה לעבור בקוטב האיטליאס מפארוואס לוירוכא ולעיר
 שלשי' או בדומה לזה בקוטב אשכנז וסגנוניד וכל הגלילות הקמה
 עם קוטב הכורנוניא והפלבריאס אשר על שפת ים אוקיינוס
 כהר איי אגליאס סקוויאס ואיכיריאס כמהלך ארכעים יום הם
 בקירובי' והאמהם ללכת מוויכיאס לפלבריאס בדוניא' הים עם
 סמורותיהם ראיתי ושמעתי כי יתמחמו ויתאחדו לכעמי' רבים
 כטרם יסובו לכיתס' יח חרם ויותר משכתי' לפעמים אולם המהלך
 כטבע ההליכ' סימיות ככשיב' הרוחו' הטבעיים והנהוני' להתחלק
 ולהתחדש לא ילכו בשמב' הדשי' כי המהלך הזה הוא יותר משלש'
 אפי' מילין וקרוב לארבע' אפי' זה עקר המהלך הראוי והטבעי
 לפי מציאות המקומות אשר הם נמצאי' בחיוב' ואם אפשר שיניעו
 כמקומו' אחריו' לשון סמורותיהם או כפבת סמערבות הרוחות אשר
 יכריחו' ללכ' ולהני' הכס וסכיה' זה הדרך ילכו בו כי כן יגזרו
 טבע חיוב המקומו' המיוסדי' ביכסה כאם המה לעבור עליה בים
 וזאת היא מוויכיאס ירומבס' הרוחו' כהר המזל' דרך דלמאכיא
 ומאכידוכיא' היא סקייאנוכיא' ולכאכיא' עד כאן מים אדריאטיקוס
 הוא ים ויכיאס ויפכו ברוח אחרת לכר ימינס באוטרונטו ובים
 טראנטו ולסבוב את האיטליאס ויכנסו בים האמנעי באורך
 הקאלבריאס ויניחו ליני' ומונטילטו ביכסה לימינ' תמיד ופכיהם
 א סמערב עתה ויכנסו במיכר מיסינא אשר היא באי סיניליא כין
 מיסינא לריו דקאלבריאס קרוב לשמב' מילין המיכ' כיכס' הוא
 באיטליאס

הנה המדינה אשר
 היא בין יבשת
 אסיה לבין יבשת
 אפריקה

הנה המדינה אשר
 היא בין יבשת
 אסיה לבין יבשת
 אפריקה

פאטאליאה במלכות באפוליו וילכו בערונה הזאת ביום האמצעי
 תמיד קרוב לאלפים מלין ויותר. סייכו מריגיו וכל לשאירכו
 באפוליו. גאיטא. אומטיאה חוק דומי. פיומביכו. וחוק סייכא.
 לינורכו חוק פיסא ואי קורסיקא בשמאלם בים רחוק מהיבשה
 בארצאכא גיבולא סאלינא מוכינו כיכא דפרווינצא ואי בארצא
 בשמאלם בים רחוק מהיבשה. מארסיליא ובהר רודאכוס הינדר
 מליאון ואויביון מים מתים כל ארצות ארגון פירפייאן ולינצא
 בארצאכא ואיי מאינריקא ומיכנריקא בשאלם בים רחוק מהיבשה
 עד הגיעם לאנדלוסיא. ומלכות גראכאטא מאליוקא היא רחוק
 ספרד אשר שם מיצר גיבולטאר וכנדרו באפריקא ביבשה נדר
 סמאל מאכריטאכיא בים ארי הפונה במלכויות ההם מכל נדר
 טאכיור ארוילא. פיס אורן. אולם בהיות הדוניאות במיצר
 גיבולטיר הזה הנו' וללכת פלאכדריס נריך שיפכו לנדר ימיכם
 בדרך הצפון וכדרך היבשה ולסבוב אותם בים כל מלכות
 פורטוגאל ליסבובא ויסבבו כל מלכות הכיסקאי עד הגיעם בין
 אי אנגליאה ליבשת פלאכדריס במינדר וכל הגלילות הסמו
 וים שם מינדר ים נר מאר בין אי אנגליאה ליבשת פלאכדריס
 לממשלת מלך נרפת נקנת מקומות האי הזאת כמעט קרוב
 ליבשה לעשרת מילין ומעט מזה וסמוך לאי אנגליא הזאת ברכק
 כמעט אתם אי סקנדיאה רק שיש סעיק מים מפסיק ביניהם ואי
 איכיריאה למעלה בים בצפון סמוכה להם. והיו שיעור המהלך
 הכוזב באמת לפי מציאות הישוב במקומות האלו כאשר סמא.
 אולם נשיבת הרוחות בחלופם לפעמים שלא כדרך עם רכון
 סמוכרים וזכני הפסיכות והדוניאות. או מכריחת הלסטים
 סמוכים בים יכריסו בעלי הספיכות לשכות סדור המהלך הזה
 ולבחור ולסניע במקומות אחרים אמנם כלם יחויבו לעבור
 במסך הסדור הזה הנו' וקרוב אליו במציאות המקומות הנזכ'
 ולא יחטאו אם לא יעברו מעבר הים לענו' בדרך יבשת האפריק'
 במלכות טונגים אשר היא אחורי סיגיליא בדרומה וכל שפת ים
 בארצאכיא קהיא עד הגיעם ג' במינדר גיבולטאר הנו' כו שם
 מעבר

ואי דמלך

ואי דמלך

מעבר כל סובב יבשת ללכת לים אוקיאנוס ואין אחר זולתו כמו
 סנראס ומכוא' ליודעי ספר מהלכי עולם ומלחים. וישם יסוככו
 בלכתם לנדר צפון למנא אי אנגליאה ופלאכדריס כיבשה ככל :

פרק יג

זכיר בו מהלך אופירה מדברי הנביאים לאמור היבשה דרך
 ים סוף לאחורי כוש הנקרא אפריקא השפלה הנריך לאגרת
 הזאת :

ליודעים

מן וכבוד כתורת אלהים לדעת לעשות את יעק דבר
 כמה שיתמחו היום האנשים הסומעים סמא
 סגלילות המדשות האלם אשר כמנאו וכראם להם ססוא כמו פלא
 ומופת בתחדש ביבשה וכפרט כי טולומיאן הקוקר הגדול לא דבר
 מאומה מאלה ובסתמו מעיניו ויהי כמחריט כאשר כבר דברתי.
 והאמת זה הוא כי אין כל חדש תחת השמש כי מאומקדם כאשר
 סחלו בני האדם לרוב כבר כתפשו ונמדדו לשכת ולהתישב בין
 בתוך השבעה האיקלמים המפורסמים אנליכו ובין למטה מסם
 בגלילות דרום. וגם להלאה ממשה היום כגון באיים אשר בתוך
 ים הודו. אינאכזיכאר. יאווא מאיור. יאווא מיכור. פיאוטס
 כיקור' אנמא מאדאנאקור שהיא נדר בארצאכיא סהם רחוקים
 מהיבשה מאד מאד. וגם מה סמנאו היבשה הגדולה והכוראס
 בקצה הדרומי המערבי סוכבת וסולכת בדרומו של אוקיאנוס לא
 כודע ענינו לעולם כמעט גדולס מישוכ ה' איקלמים לנו וכלס
 מלחים נאן אדם נשים ועף סמורים גס אדומים וכהמם רבת
 ודברים משוכים וגדולים וכוראים. וכו' ויתמחו השומעים ישימו
 יד על פה מי שמע כזאת. וסידע וקוקר דרכי התורה ימנא מוס
 תה סכבר כתפשו סאומות מכני קדם להלאה מהגלילות
 סנעלמות היום לסמוכים עם מה שהזכירם מכני עדן. וספסוק
 יורה עליהם באמרו בסמכריכ בני עדן אשר כתלסר שהיא תסת
 הודו סעליוכה. וגם מה שהזכירו ספרי הנביאים בו. נכר השני
 מארץ כוש התחתונה אמר וישמע על תרסקה מלך כוש. ועל כל
 סנה שלמה בן דוד מלכנו מנא דרך לכל סמסלכי האם בסממת
 וקמעלסו לחדש אונות הולכות אופירה לזכר כחוק עניון נדר
 בים

ואי דמלך

מים סוף בגדול ארץ ארזים אשר המקור הזה עורכו היום בים סוף.
 קרוב להר סיני ומסם המבוא הגדול ללכ' בארצו של ים סוף בגד
 פני דרומו של עולם עד דרך מלכות בארצו מקום ראש
 התחלת ים סוף מים סודו באמצע היבשה סמוך מכרים הבא
 באמצע היבשה עד סמוך למכרים ובר סיני וים מקור ודרך לפנות
 בסופו על ימין ועל שמאל לרנון רוכני הים על דבר הכשמים אם
 על ימין להניח עד בארצו ואלסכוב לקאוו דו קובא ספיראבס'
 לסכוב את כל ארץ כוש התחתונה כלה בים אוקיכוס. ואם על
 שמאל לפנות בדרך לים לאמיקא וים קאלקוט וכל ארצות הודו
 ואני הודו בים הודו. מופא הפשוטים והכשמים כלם. והדרך הזה
 כתפרסם בתורה והלכו בו מלכי ישראל וגם כימי יהושפט. גם
 כי בשכרו סאובות כעניון גבר. טמ נודע עניינו מההלך הזה
 בתורתנו ואחת לשלש שנים היו שבות באפיקות פושאות כל טוב.
 וככל הגלילות האלה בתגלה הדבר למלך פורטוגאל ומלך ספרד
 לבסוב שמה בכל אלה ולעבור האיים הפורטוגאלי ולהכניסם
 בדרומי מערבי ולשוט בדרך היבשה קאוו קאכטין וקאוו בייאבאן
 וקאוו וירדי וכדרי סיניא וספרדומנטוריאן הגדול שהוא הנו
 אשר בתגלה וכתפרסם היום בסוף היבשה הדרומי מערבית לפנות
 באורך כוש בים וללכת דרך המזרח בדרומה של יבשה דרך קאוו
 דיבובא ספיראבס' הנו. אמנם המינר אשר בגיבאלטיר בין רמון
 ספרד למערביטאליא בסוף כוש אשר בסוף האפריקא היא
 איטיאופיא דרומית המינר הימני הוא המבוא הגדול לבאת
 מן הים האמנעי המידיטוראניא וללכת בכל המהלכים האלה
 כי קשר כל סימים אשר בכל הגלילות שמה יתחדו ויתקשרו
 יחדיו עם האוקיכוס דרך מינר גיבאלטיר כאשר אחרתי פעמים
 רבות ואין מקום אחד זולתו מעבר שהכל תלוו בו. וידעת לך כי
 אופירם הזה הכתוב בתורה ובכביאים מצאנו באיים ההם עם
 פורטוגאל ומצאו בו זהב לרוב וגרמרים גדולים וסב לאין חקר
 ובנו שם חוקם ומגדול ועדין נקרא שמו אופירה וכן תמצאהו
 בתו' בס' עולם חדש ספר רביעי קפיטולו כ' מתחיל הקפיטולו
 לו אדמיראנטי

מלכות

לו אדמיראנטי פרוסי. וזה הגליל בסמיכות האיים. האמנם
 אופירה הכתוב בתורה היא ביבשה בארץ כוש התחתונה וזו
 בהבאת בן איי קאכאריאלי לקאכובאלי ושם כתבו מה שמצאו שם
 הספירות הגדולות הקדומות סמיוחסות לסלמה מלכנו ומשם
 כתעשר:

פרק יד

על דבר היהודי מה' שבטים וענינו ומהלכו אשר בא ממדבר
 סכור לפי המבירים. אשר במדברות אשיא וברביאקה פיליפ
 והניע למכרים בשנת רפ"ג לפק ובא ברוחא:

לתועלת

האגרת הזאת אשר הכרתיה אני אברהם פריצולו
 לגלות לכלתי ויודעים ארחות עולם. בחרתי
 לכתוב הפרק הזה יסודי קיטבו על מהלכי היהודי מהשבטים או
 שיהיה מיהודה נקרא שמו דוד בן שלמה שר נבא ישראל אשר בא
 וראינו בגלילות זה גליל איטאליא איך בא ממדבר סכור לפי
 דבריו וענינו. ומצאו בקוראים בו מרנוע לכפשות פה יכחו
 וניעי ספץ כי לא אחטא בספור דברי כפי מה שידעתי מפי
 חשובים וראיתי במכתב אבסי אמת. והיודע האמתי בו הוא לכדו
 אמת אף כי מקטני אמנה בהכלים אני. זאת היא בשנת רפ"ג לשלף
 השמי שמועה שמענו מארץ הנבי דרך הדוניאנות מויביאס
 במכתב עבדי לאמר איך הניע שמה יהודי אחד מהשבטים מניד
 חדשות בקרב הארץ אין בדרך ההנהגות ההמה עד אשר עבר הים
 בשנת רפ"ד והניע בויביאס. ועלה בדרומי. ומשם נתאמת
 ליודעים מהלכו וענינו. וזה כי היהודי הזה מפת שבו השבטים
 הוא לפי הנשמע מדבריו שאמר שהוא מן העומדים מושבים
 במדברות ההם כנבי הרבנים באהלים ומצבו במדבר סכור
 אשר באטואה מאיורי ולמטה מהם ולהלכה תשלום קר
 שבטים וסם סמוך למדברות ללכת לאמיקא ונידא אשר על ים
 סוף. ולהם ולכלם יש מלכים ושרים ועמים רבים כחול
 אשר על שפת הים. ומוכא הכשמים והפלפל והסמים
 הפשוטים וכל טוב הנמצאות בידם כאשר נכתוב עוד.
 במקומו:

כל המעשה
 למעשה
 וזהו
 וזהו
 וזהו

הנהגות
 וזהו
 וזהו

במקומוי האמנם בין שתי הכתות מהיהודים האלה יש ביניהם מן
 שיטתאליים אומה חזקה ותקיפה ועם מלכים רבים להם ויוקו
 לכת מהיהודים האלה ולא יביחוס לעבדו ולהתקרב זה אל זה
 לפי שכבר זה ימים רבים ושנים שהיו מתרחבים וכאים להתקרב
 זה אל זה ולא עלה לידם וכאשר כתנלה שמה בגלילות שהם זה
 ימים רבים ושנים כיאת הדוגיאות הכבריות החזקות והתקיפות
 וסרגישו ושמצו וראו את כלי הקרב אשר בידי הכנרי' מהמתכו'
 החלולות לזרוק אבנים בכח האש ולהשחית כל ישוב ומזדס
 בחרו היהודים אשר במדבר חבור לפי דבריו לשלוח סיסודי הוס
 למלך כל הכנרים הגדול עם סימנים מה בידו להאמין בדבריו
 אשר בתאמתו ונתקיימו ממלך פורטוגאל הרוכב על הגלילות
 שהם סהודיים סיינו איכדיאכי דרך אכיה בלבים י' ויודע מציאו'
 מלכות יהודים שמה י' וכתב אל האפיפיור יר' ססיסודי הוס
 סכו' כאמן הוא ודבריו כאמנים י' ומ' ויהי אם סיסיו דבריו
 כאמנים או לא י' די לכו היום בגלותיכו זה ובגלילותיכו אשר
 בתאמת למלכים ושרים וכרבים בסוכות רומא אשר עדין יש
 מניאות לסכטי ישראל הרבים מאד ומלכים רבים להם והיסודי
 אשר בא יסיה מה סיהיה : ובהיות אמת מניאות סיהודי' ומלכיה'
 יתכן לומר שכא סיסודי הוס בדרך הזה ובאופן הוס ממדבר חבור
 דרך מעבר הקארוכאכי כי כן סמכסג וכן ככתב וכשמצע עליו
 מסיו ועבר בקוטב אראביאה פיליכי והגיע לים סוף י' וירד
 מכרימה ויעל אחר זה בארץ סכבי וסמתין סס סדוגיא' מוויכיאס
 לעבדו באיטאליאה ויבא עד רומא ויטב סס ברומא כשמכה
 סדסים עד כוא תשובת מלך פורטוגאל על אמתות דבריו ועכיו י'
 ואמרו סמגידים ונ' סיהודים ססוכים אשר דברו אתו י' כי באמת
 ססיהודי הוס שאל עור מסאפיפיור מלך סגויס סינתכו לו כלי
 קרב מתכות לזרוק אבנים ואומכים טובים לסביאס אתו
 באראביאה פיליכי להסחית סוכאסס סכו' י' וסיתן הוא ביד
 סאפיפיור וסעלתו סועלות אחרו' לתועלת סאפיפיור יר' ודרך
 למסול בקנת מקומות סמה בעלי ססופות ונשמים וסמי' פסוטים י'

ווס למען יתקבצו ויתאחדו סיסודים ססמה יסדו לכא לעבדו
 לכחול ולכנוס את ארץ סכבי כי ירושת עולם סיא ליסר י' ואת כל
 אלס ראו עיני ככתבו אמת וסמצו אוכי מאכסים ססוכים אכסי
 אמת י' וס' אלהים הוא האמת הגמור אשר לא יסקר ולא יכזב ולא
 יבושו כל ססוסים בו וסאמת מאליו ינמס ויעשה דרכו והיום
 הוס במרחסון דפ' סמצכו אומרים איך סאפיפיור קלימנטו הוס
 מלך סגויס דבר והסכים לפטרו ולסלחו ככבוד וכספיכה רכס
 מלסס כלי קרב ואומכים יהודים וכנרים דרך פורטוגאל ולסדר
 עליו ס המלך למלאס עוד כדנכו ולכו' לכל אומה כנרית כאשר
 יעבדו לכבדו ולעזרו ולמלאס ספכו כדרוס סכו' וכל אלס כאשר
 יסיה כן יקום רק אמרתי לכתוב סדרך אשר יוכל ללכת סס בטוס
 לדעתו יותר מדרך אחרת אס ינדקו סמגידים להוליכו
 לפורטוגאלי י' ומסס פורטוגאלי ירד בים אוקיכוס דרך סכו
 יכשת פים ויניח בים כימיכס כל דרך איכסולים פורטוגאטי
 סכקראיס היום ספאכיולי וימשך דרך קאפו וירדי ביכסס ויסוכ
 סאפריק' דרך סיכסס כשמל ללכת ס סמרס עד ספרומוכטוריא'ו
 סגדול סכק' קאוו דיכוכא ספיראכנא ויעבדו הגולפו כארצאריקו
 למנא מינר יס סוף וירד ביכסס למנא מדבר חבור כאשר יסיה
 וילך למקומו י' כמו שככאר כל אלס סמוכאות סחדסות לסכא י'
 נורת סיהודי הוס וסעסיו לפי סכסמע הוא קכר קומס' דל כסר'
 אמין לכב י' מתפלל גדול י' סחרסור י' מסנף כססו כתעכיות י'
 וככר עמד ססס ימים כנופים אשר סתעכה לילס ויום לפי דברו
 הכותבים י' עקר לסוכו כלסון קדס כמעט כלתי מוכן כעלג י'
 לפעמים כאו אכסים ססוכים כרומא לבקרו ככיתו ודספס ולא
 קבלס י' ועל פרדה רכב כרומא לראות כחדוסי הארץ וככנס על
 סרדתו בארמון ס' פיירו עד סמוכס הגדול ולא אכס לרדת
 מספרד וססו כעסר יהודים רבים לפכיו ויותר מסאטים כנרים י'
 ס' ידבר טוב על ישראל :

על מלכות מלך פורטוגאלו בים אוקיינוס כאשר רכב
בהאשונה ללכת דרך ארץ כוש השפלה בדרום היא
איטיאופיאס למבא קאוו דיכונא ספיראנבא וכל המקומות אשר מבאו
והיהודים ומדבר סבור :

כבר הודעתו כאמנה כי מעבר גיבאלטיר היונא מים האמצעי
הוא ים מדיטיראניא ברמון ספרד א חוץ ים אוקיינוס
הגדול הוא המעבר הגדול לסבוב כל הארץ את לפנות בימין
היבשה ללכת א הכפון כאי אנגליאס סקוניאס ואיכירניא ויבשת
פלאנדרים והולאנדי ואם לפנות בשמאל דרך מלכות פים אשר
היא חוץ למיכר גיבאלטיר וללכת בגלע היבשה שהיא השמאלית
דרך איסולי פורטוגאלי למבוא ישוב הדרומי ארץ כוש ופחורדי
ולסבוב היבשה שהיא בכל ארץ כוש היא איטיאופיאס השפלה
הממכת ממערב למזרח ולמבוא סקאפו דיכונא ספיראנבא
הוא ראש עובה תקום אשר מבאה מחדש ובכל אלה

החכם טולומיאס לא דבר מאומה מזה וקרא המקומות הלא ארץ
בלתי נודעת ר"ל טירא אינקוויטא והטעם שקראם כן כי הם
אוקיינוס שהוא בראש כיורד והארץ מכסה לספנים הנטת
הטראמונטאס או שיהיה שלא בסו המלחים ללכת שם רק עד
פרומוטוריאס גדול אחד עולה תוך הים כקרא ראש לא ר"ל
קאוו כ"ן ופירושו מי שיעבור שיעו' הראש הזה לא ישוב לעולם
לכיתו וכן כתב החוקר בעל ספר עולם הדש ובהיות מלך
פורטוגאל שוכא הושמעאלים ואמונתם כזה וסידר שלם שנים
רבות ללכת במהלך הזה עם בתיבת הבטחות והטבות רבות
לראשי המלחים והחובלים ולהעשירם ולהעלותם מיםלימו רבוב
ללכת ולכמות ולחפש את אשר יוכלו למבא כי בכל היתעלו וקחו
חלקם ושלשה פעמים הלכו בשלם שנים פעם אחת ככל שבה
ולא מלאה רוחם לעבור הנטיה אשר כבה הגיעו בה כי מיראת
המעברו הימיות וההפדר מטיאות יבשה משום דר ע"כ היו שבים
אחורנית אמנם להפיק רבון המלך ולהוסיף לישמעאלי ולבקש
תועלתם סלכו בשלישית ככס גדול וביד רמה והגיעו אל המקום
הקוא

ססוא אשר כבר ראשו מארץ חול לבנה ויקראו שמו קאוו בייאנקו
הייכו ראש לבן ליוכס המקום ויתחזקו עוד ויעברו בשלש מאות
מילין עוד להלאה מן הראש הנקרא קאוו כ"ן ר"ל ראש לא

לפי השמות אשר קראו להם וסתהילו למבא ביבשה הזאת השמאלית
להם ישוכים רבים מאכסים שחורים מעט כמו בריטיכי הולכים
ערומים בקראים אכלס אואניני ואלס הם המקומות אשר
מבאו בטרם הגיעם כסוף הערונה שהיא הדרומית הנקרא קאוו
וירדי ר"ל ראש ירוק כי מבאוהו ירוק מאילנות רבות ונקראי
המקומות הלא ראש וראשים וקאוו על שם שהיבשה הגבוהה
במשכת ובכנסת בים ועושה ראש וקאוו ופרומוטוריאס בין הים
הבראה למרחק לרובכי הים ועל כן נקראים שם קאוו ר"ל
ראש ובטרם בגיד החדשים והמקומות שנמצאו בכל סבוב
האיטיאופיאס הכושית השפלה הזאת לבייר בדבורי זה איך
במשכות הערונות מהמקומות ההם ואיך יסובו בלכתם ואיך
יהפכו ביבשה למען יודע למסכילי' מסך הליכותיהם ואכה יהפכו
לעלות או לרדת ולהתחיל ממקום זאת הספינות ממיי' גיבאלטיר
או בכעס מפורטוגאל ומליסבונ' לבא לסבוב היבשה הזאת
הכושית הבו' אשר פכי יושבי הספינות בכעס יסעו פניהם אל
הדרומי ושמאלם תמיד אל היבשה ואת ימינם אל רוחב הים
הגדול והנורא ואל האיים הרבים אשר נמצאו כאן בכל דר ובכל
פנה קרוב ורחוק מהיבשה וכפי השמות אשר נקראו או בכורת
המהלכים ואלה הם בראשונה ימסך פניהם לדרום כמו אלף
ותק מילין וימצאו את אלה ודרך שמאלם תמיד אחרי כלע מלכות
פים אחריו קאוו דיקא ססוא במאכריטאניא ביםארי קאוו
דילונאדור קאוו דילוסקבלול קאוו בייאנקו סכו' על שם ססול
קאוו וירדי על שם שמבאוהו ירוק ורענן מאילנות גדולות ורוקי'
מרחוק אשר המיכר סכו' עד קאוו וירדי הירוק הזה כמו אף ותק
מילין סכו' מלבד האיים הרבים מלאים כל טוב אשר מבאו בתוך
הים בימינם רחוקים מהיבשה אשר כוכיר ענינם להבא ומה
שמבאו כהם כנון וירון לרוב בעני יער נוקרו סרף דם תכין

קאס אס 3 1 2 3

קאמ'איה כוליוואי וע"א. ומלכד כי מכאן איים רבים מלאים יוכים גדולים הנוף. ומלאות שפכים וכחשים גדולים וחיות זרות.

ואחרי סיוותם בפירמוכטורי' הוה הכקרא ראש ירוק הוא קאפו וירדי כריך להפוך הספינה ופכי יושביה כגד המורח כמו אף מיל ושם ביבשה הוואת השמאית להם מוכאות גדולות וישובי' רבים לו שמותם כשמות הראשונים קאמטיל דילאמינא כורטו דילאנ' קאוו דילגאו וככלם יש סרים וגבעות ומעינות ובהרות. וגב הכה יש איים רבי' כתיך הים הגדול בימינם. ואחרי זאת הופכים הספינה ופכי יושביה אל סדרומי יותר מאלף ות"ר מילין וימכאו למטה מהאיטיאופיאס הכושיית השפלה הזאת מלכות הזיכאבא. אשר שם פילין לכנים רבים וחוקים והרים גדולים ובהרות כוראים יורדים בים הקוא. ואחריו קאוו דילאקראל. ולמטה בסוף פירידה הזאת מהיבשה בתוך הים תמכא הפרימוכטוריאן הגדול סידוע הכקרא ראש טובה תקוה. סיורד בים יותר מכל היבשה סדרומית הוא הכקרא כלשונם קאפו דיכוכא ספיראכנא אשר בודאי לדעת סתרים וסחוקרים הוא להלאה ממשוק היום ביבשה והוא בתוך הים אוקיינוס יותר מאלף ות"ר מילין. וחשכתי לפי סכודע והמנוייר כי הוא באמצע כל ארץ כוש סתחמונה. ושם היה מתהפך להכנס ביבשה מאר בשמא המלחים ויושבי הספינות אמנם הראש הזה ממנו בסופו בתוך הים הוא להלאה בדרום ורחוק ממנו היום כאלפים מילי' לפי בור הקו כאמור למעלה. גם ראוי לדעת כי במקום הזה מארץ כוש היא האיטיאופיאס השפלה יש איים רבי' בתוך הים על ימינם עד אין מספר כאמור. ומהנה ללכת לפי משך היבשה וכלע הארץ היא כריך להפוך פכי יושבי הספינה כגד הנפון ולעלות על פי אופן כלע היבשה קרוב לארבעת אלפים מילין וימכא ישובים גדולים וענומים.

מריניאו בא דבריקו ולמעלה ביבש' הרבה ורחוק ריניאו אוואכיא. וכל אלה יתקרבו ללכת למכא בגולפו ולטון פה הים המתחיל להכנס בים סוף הוואים אראכיקוס. העולה בין היבשה ודרך המדברות עד הר סיני כגד לגלילות מנרים ומעבר הסתחלת

קואת

הזאת מלסון פה ראשית ים סוף הזה ולסניע אל היבשה הנגדיית מהגולפו הוה כהכנסו ביבשה הזאת היא מחלקי אשיאם זהודו ושם גלילות לאמיקא. ולמעלה ממכא אסורי לאמיקא בתוך היבשה שם ימכאו המדברות הגדולות מיליביאה אשר בלא יגיער למדבר סכור מקום אשר היהודים סרים ומלכותם מכוים שם. וקרוב לזו הוא מקום מעבר הקארובאני מהגמלים אורחות כושאי הכשמים למכרים או לרמשק. וכל זה גליל אראכיאס פיליני המה הגלילות אשר עברו בני ישראל ארבעים סנה במדבר אחורי אדום וסר שעיר ומואב ומדין וסיחון ועינ: וארץ ישראל למעלה מכל אלה היא וסולכת ועולה כנפון לכל אלה עד סמוך ים פלשתיים נקרא ים ביריכיאן ומדיטיטיראכיאן ודי כזו. וברוך אשר הניעני סלום במכתב ישר וכשוב לדברינו בפירמוכטוריאן אשר כגד גליל לאמיקא וללכת דרך ים אודו למכא קאליקוט אשר הוא רחוק מזה בפרימוכטוריאן אחר סמוך לתחלת הכנסת ים פרס בתוך היבשה אמרו המלחים הכותבים כי יש מסלך שלשי' יום מלאמיק לקאליקוט ושם בקאליקוט הוא מוכא ככום הכשמים הבאים מרחוק ממקומות אחרות ומאוי הים אשר סביב בים הגדול ההוא אשר לפי הכמכא כתוב בספרי המלחים הקס יש יותר מאלף ות"ר איים ויש שם גב' יהודים רבים באיים שהמה בקנתם. אמנם מיתר המקומות אשר ביבשת סודו ואיכדיאס איסטרה עד פוף הישוב ועד סוף סיכום מאכיום אין כורך לסאריך עתה כוה כי כבר הזכרתי ענינו במה שקדם ונס כזכיר בו מעט עוד. רק כשוב לדברינו ממיכר גיבאלטר עד שמכאן מקום הזיכאני הביריטיני והסחורים אשר הזכרתי. וככתוב מה שמכאן ברוב המקומות אשר כתבתי עד תשלום כל המקומות אשר הלכו שם בים בימינם וביבש' כשמשלם לפי דרך יושבי הספינות והכל דרומי לכו ולעולם. ולפי הכשמש אנלי כמעט סכבו כל היבשה סמורחי' וכן כמכא כתוב ונדאס ענינו בעין הראו' כגורת העולם היינו במאפאמוכרו הקדש העשו' בחכמה מחכמי המלאכ' הזאת בזמן הזה אשר באו מאשכנז ומויכביאס ומיפמיכני:

3 2 1 כ פרק

בבאור קצת המקומות השלשות בכוש היא באוטיא ופיאה אשר
מנאו הפורטוגיזי עין הקודש אל המתאחר והפחות השלשים
אשר הושמו עליהם והשלשים הטובים אשר בהם :

ידוע יהיה לקוראים בזה כי הספיכות ממלך פורטוגאל הן
היו לבדם אשר הלכו ומסרו עצמם בסכנה ללכת
בראשונם במהלכים האלה מקום לא שערס קדמוניהם ונכמת
השתכות האויר לטבעם והמזגים כלתי מסבימים לגלילות ההם
היו סמלחים ויושכי הספיכות מתמעטים ומתים מהם רבים עד
שהרגילו לדעת הזמנים הטובים ללכת ולשוב בזמנים המתחמים
ולמדו משפט המהלכים ההמה ולא היו כיוזקים כאשר בתחלה
באופן כי כתברר להם לאנשי פורטוגאל דרך לעבור גאולים
לסבוב את היבשה הזאת הכושית כלל בים אוקייגוס בנקלם
במו שכתבאר בהרגל אל הויכניאכי וזיכיוויי מעברות ים
מדיטיראכיא ואדריאטיקו והם בראשונה בכשוע הפורטוגיזי
מארכם ללכת באטיאופיאה השפלה הנזכרת בתרחקו מן היבשה
השמאית להם ונטו דרך המערבי דרומי ומנאו בראשונ' אינבולס
אחת אשר קראוהו פורטו סאנטו חוף קדוש אשר לא נתישבה
מעולם ומלך פורטוגאל מלא אותה נערים ונערות ונאן וכקר
גם אנשים ונשים שמעתי שהיו אכזבים בזמן בני הגדולים
ומנאו בה חזירים ועריות ופנים רבים ויוכים עד אין מספר
וסיוכים לא היה בטבעם טבע ודמיון לברוח מבני אדם וגם
מנאו בה דגש וטעום לרוב אמרו התרים כי לא כראש כדגש
הסוא מעולם עוד מנאו בה אילנות רבות לעשות דם תנין
משרף הכוטף מהם ועושין אותו בזה האופן וזה כי האנשים
העושי' המלאכה עושים חתיכות גדולות בתוך עץ האילן הנטוע
בארץ בהכאת חתיכת גרון סביביו בזמן ידוע אכלם ולסכה
סבאם בזמן ידוע גם כן באין ומלקטין ולוקחים השרף הכוטף מן
החתיכות הנזכרים ורותחין אותו ומסירים הזוהמא ממנו ועושין
עגולין מזה לסחורה וזה הוא הנקרא דם תנין האננויכים
דראגוניים

דראגוניים ואמרו כי האילן הזה בחדש מרנו עושה פרי טוב
ויפה כנורת גודלניות ירקות טוב טעמם מאד וסביבות האו
הזאת מפורטו סאנטו חוף קדוש ים מקומות לדיגים על שפתו
האי ללכוד ולכוד דגים טובים וטעם יקר טוב להם מאד מה
מלא ישוער ערכם והאי הזאת קטנה סובבת כמו כ"ס מילין וים
בה הרים ונהרות קטנים :

פרק יז על אי מאדירא וטעם שמה וטוב עגוליה :

מן האי המזכר פורטו סאנטו חוף קדוש כסעו והלכו עוד
רחוק מזה בתוך הים על ימיכם דרך דרומי מערבי
ומנאו אי אחרת רחוקה מזו כמו ארבעים מילין וקראו שם האי
הזאת אי מאדירא סג'ל אי הענים ר'ל שהיתה אי גדולה כמו מה
מילין כלה מלאה עבים באופן כי לא היה בה אמה או חני אסם
קרקע שלא היה בה אילן גדול ולא היו יכולין ליהנות ממנה עד
שהסכימו המלחים יושכי הספיכו' לשרוף האיסולא כלל או רובה
וכן עשו וישימו אש לשרוף האילנות ויגדל האש עד לב השמים
עד כי הוכתבו המלחים לברוח בתוך מי הים עד נוארם ב' ימים
וב' לילות ויצו המלך מפורטגל להוסיפה ג' כאן אדם להיותם
חשובה ונאותה בהרים ומעינות ובהרים קטנים ונטעו בה עץ
כל פרי וקנים לדגש לעשות נוקארו ויזרעו בה חטים וטעורים
ונאות ופרדסים וכרמים מנפכי קאנדיאה ונפריאה העושים שם
אשכולות ארוכות יותר מארבעה זרתות סמתכשלות בימי הפסח
ומראית ההוב לענבים לא ישוער טובם וערכם ויכנס אחרי כן
כסארו בה בקצת מקומות פאוכי מדבריים לבנים וגם יוכים
גדולים לרוב ואינכם מתפקדים מבני אדם עם אילנות גדולות
מעני גופר ועני אתרוגים ליהנות מעניהם לעשות מהם לוחות
וטבלאות יפות ותיבות עם מלאכת המשור החותך הענים
בתכונות המפור ומסבכלאו' והלוחות והקדשי' ההם יעשו תיבות
וכלים כאים אשר מהם יובאו בדרך סחורה לשרת רוב ערי מלכו'
פורטוגאל ונפרט בליסבונא הדברים הטובים אשר באו

מאדירא

א א

3 3

מאדירא הוא זה • בוקארו לרובי חטים יונים בלי פחד אדם חיות
דבות אחרות וכאן ובקר ובמר אין קץ עם מעיכות ותהומות בלי
סוף בים • ומקום כידת דגים לא יתכן ולא ישוער ערכם וסובבת
כמו מה מילין :

מה שכתבו מאי מאדירא • ומכאן שבעה איני קאנארי
ומקאנארי לאי קאנאלי אובלי • בשר אדם • ומכאן הזהב
לרוב • ואי קאנארי דחוקים מן היבשה נגד האש להן קאנו בייאנקו :

אחרים • מביאות הארץ הזאת אי מאדירא הכוז' נטו המהלך עוד
באמצע הים המערבי דרומי על ימיכם כמו מאתים
ועשרים מיל עד שכתגלו להם אי קאנאריאי וזה תארם וענינם
בתוך הים כי שבעה סמם קטבות וסמכות בעגול ובהקבלת העין
זו לזו רחוקות כמו מ' או חמשים מילין זו מזו ולסוכס כנדל זו
מזו • ארבע מהם מיושבות מעם כוזרים אשר כבש אותם מלך
פורטוגאל בחזקה ושם כוזרים בתוכם • ושלשה מהם עובדים
לשכנים שמש ירח זכככים מקומם של אלו תקיף וחזק מהרים
דמים וחזקים • ויש אי אחר מאלה סובבת כמו תשעים מילין וכמו
ה' אלפים בפסות לא יכלו הכוזרים הפורטוגאלי להודישם •

הכמנאות אשר שם ומלבושם ומאכלם יש דברים רבים למלאכת
הנביעה והגוננים והניורים • בהמות הרבה וקורדובאני עבים
וטובים בלא חטא ויין • לחמם שעורים וקנינים בחדש מרבו •
שתויתם סלכ עזים • ובשרים הרבה יאכלו כלם • מביאות חמורי
יערבים • וכולכים ערומים • והכנים ערומות והפקר רק שהמלך
צועל אותם בראשונה ומושחים גופם בחלב עזים עם מין עשב
מה לחזק עוד בשרם האמ' אחר הנחת האיים מקאנארי לכד ימין
בים המערבי דרומי שמו אל כנר היבשה פניהם לגד שמאל לשוכ
דרך קאנו בייאנקו הוא ראש לבן • ארץ חול לבנה יבשה ומלחה •
ועברו בקוטב הים אוקיינוס הזה כמו מאתים וז' מילין ומכאן
שלשת איים אחרות וקיים כיניהם והיבשה רחוקה מאד בשמאלם
ויש לים הקוא במקום קזה מרונה מסובבת • לאשר לא ידע ערכו

כי שם נראה הים כלא רץ ויורד בסבוב האיים וההרים הנכבדים
בו והספיכות והמלהים יסתכנו בו • ואלו האיים הם
בהקבלת פנים בים נגד ראש קאנאין אשר כיבשה גם הוא מקביל
נגד קאנו בייאנקו סבוכ' • ויש באיים האלו מביאות דברים
רבים כמו באיים האחרות ואחת מהם קראוהו הכוזרים נארזין
על שם העופות הרבים הימיים אשר מנאו שם • והעופות נדים
ואוכלים דגים רבים במקום מעוטי המים הסם וכל מה שזכרנו
מכל האיים האלה מפורטונאל עד הנה • כלם הם בתוך הים
המערבי דרומי רחוק מאד מהיבשה כמעט לפעמים קרוב לשלש
מאות מילין • עוד ראוי לדעת כי מאי קאנאריאי הכוז' נמנאו
איים רחוקים מאד מהם והוא מהלך כמו חמשה ועשרי יום לנטו'
מעט מעט לאי קאנארי במערבי נפוכי ההוא אשר נקראו אי
ספאכיוולי וזה האיש אשר מצא אותם על יד קריסטו' קולומבו
גינזביסי • ושם מוצא זהב לרוב מאד כחול היורד בנהרות האיים
ההם ואלו האיים הם כוטים מעט בנד נפוכי לאי קאנארי
באמור • ושם אכשים משוכי' וזרים מאד • ושם תרו הנזרים מאד
ומכאן הזהב לרוב היורד כמו החול מהנהרות היורדים מן ההרי'
הרמים • וזאת המביאה היתה על ידי אשה אחת אשר לכדו אותה
מאחת מאי ספאכיוולי האלה אשר הטיבו לה והאכילוה
בספיכותיהם והלבישוה וכתבו לה מתנות הבליים מטפסת ונעיף
ומכסה בנד פשתן של סבל ואחר החיורה כת חורין כיבשה •
והיא היתה גרמא למה שהשיגו הכוזרים לתור במקום הסוא
ולמנא זהב לרוב ועם טורק ופחד חיות דעות • ושם עתי
שהכוזרים בפשרה הבישו שם כוזרים רבים לעמוד וללמוד
וללמד מונא תועלת המקומות האלה ונחני תקופת שמש מתו
כלם • וראיתי בכתב אחד שאכשי המקום ההוא הרגום לגמרי •

אחרי כן נעתקו מן האי ספאכיוולי הזאת וסלכו וסטו עוד
במערבי דרומי ברוח אובטרו מהלך שלשים יום עד שמכאו איים
רבים אחרים כמו ארניפילינו היוני ושם מנאו האגשים הרעים
השחורים כקראים קאכיוולי אשר בספיכותיהם העשויו' מאילכות

פִּיק יח

פרק יט
באור רחב עוד על מוצא דרך יבשת דרומית לכאן מפורטות על
גב קאוו קאנטין וקאוו בייאנקו וקאוו וידרי - ובאור גלילות
דבות בין אמנע היבשה ובתוך ההרים ועין חלון מילי לקנות משקל חלל
בזה ודברים רבים אחרים :

פרק יט

3179

פרק יט

43

ובמדרות אשר הם תחת הערונה הואת י' ומקום כוס חם וי' כס
מאד מעט מים ספר כסמות ודנן ותירוש וי' כסר אין בו ומקומות
הדנה ספרו מלח . אשר המלח עקר גדול להם ומלח מלח מלח
זנוף כי אין להם מלח כלל . וואת כורת המהלך אשר בקאון
קאנטיין הוה הוא מקום מוכא הסחורות ואחר מזה המקום יעברו

[illegible]

אשר הזכרתי שיש מהלך יותר משבעים יום להגיעו שם דרך
 גמלים עד הרים הנכונים ואחר יוליכוהו אל ראש אנשים
 ביגיעם רבה אשר יקנוהו במחיר חליפין ככל כך מדת זהב כמדת
 מלח כי הוא כריך למרפא חולים . וסם חסדים לכל דגן תירוש
 ויבהר . ואין להם קור כלל . כולם הולכים תרומים . וכרוב
 מאכלם מונח להם מטאכבוט . והם אוכלים תמרים לרוב . לחמם
 לחם שעורים . וממילי יביאו סחורותיהם ויחליפו בחליפין זהב
 וכסף ועבדים אחרים ויוליכו הסוחרים ממילי מה שעשו חליפין
 החלק יובא לטובים וכדבריהם והוא מהלך כשש חדשים מקום
 אריות וכמרים ובנות יעבם לאין מספר ובינותיהם טובים
 לאכול . וכמקור אורין הכו' המוכן גם הוא למיאות כל הסחורות
 סאלו ועושים שם חליפין וסחורות ומכר מאנשים שחורים אשר
 במחיר יובאו . וכל מה המקומות מדבר יבש מובאם וקאו קאכטין
 הזה אשר על כל שפת יבשת דרומית לים אוקיינוס הוא ראשית
 המעברות לכל המקומות והסחורות האלה ומקום מלון כל
 סוחריו ערב העולים לטינאוא . ר"ל כלשונם ארץ עמוסת הזהב .
 ומשם לטאכבוט או למלכות מילי הגדול הסרי המלח הכו' למעלה
 והוא מקום זהב וכסף לרוב באנכים . והוריון בקוני היערים
 בין מעובות אריות וחררי נמים נחשים ותכני יבשה ומיני
 ארבה וגזם וילק לאין מספר . רחוקים מטובים מהלך כשש
 חדשים . וכל הנלילות האלו בלא כניכים ובלא בתים ואין להם
 חומות אכן דלתים וכרים רק טובים בקבוצי כפרים האנשים
 והנשים ערומים וטופי זמה . ושם מכבד מנוכה נכשים להאריך
 הסדים שלהם ומכריותם למשוך אותם בחבלים ולחלקם לשנים
 בכה מסיבת חבל . וזה יפיים לפי מהקדם :

פרק כ בגבולי קאווי בייאנקו התחלת עם זינאגיי . והנהר הגדול
 המפסיק בין קאווי בייאנקו לקאווי וירדי התחלת השחורים
 האמיתיים :
אחריו אשר בארבו בפרקים הקודמים מציאות האיים הזכרתי
 אשר

אשר מצאו המלחים מימיוכם בתוך הים אוקיינוס הגדול בכספם
 מפורטונאל וללכת בדרומי מערב להם . כשוכ לדרך המהלך
 האמיתי במה שדברנו לסבוב דרך שמאל את סיבשה הכושית הזאת
 צדרך קאווי לבן שהיא ארץ חול ולכנס . ומציאות אנשים
 דלי בשר וכריטיני והוא סוף גבול הזינאגיי הכריטיני הכו' והוא
 מהלך ש"פ מלין בארך היבשה מראש לבן לראש קאפו וירדי . ושם
 בראש קאפו וירדי מוצא כהר סינא . והוא כהר גדול יורד מהרי
 תולדת כילום הם הרי הלכנה אשר תולדות מימי כילום יוצאים
 משם . והנהר הגדול סינאגיי עושה סעיפים רבים ונדרים בים
 אוקיינוס הזה והוא המפריד בין הזינאגיי כריטיני לגלילי סינאגיי
 אנשים שחורים וסוקים . והנה צסוף העיר הזה בהכנסו בים
 אוקיינוס מתרחב מאד כמעט כל אחד מסעיפיו רחב מיל אחד .
 ויש להם תחום הגון לעבור בו כספיות . והים הזה בעיות
 הכהר הזה יורד ועולה בכל יום ככל ששה שעות ביום ולמעלה
 בכהר הזה הבא מכילום כאמור שתולדתו מהרי הלכנה יגיעו
 הסרים ההם במדבר הגדול הכו' והם המפרידים האיטיאופיאס
 השפלה אשר על ים אוקיינוס מן האיטיאופיאס העליונה אשר
 על ים מדיטראניאו הוא ים טובים וכודאי ים מהלך בקוטב
 המדברות והסרים האלו ללכת ביבשה מים אוקיינוס השפל הזה
 עד ים פלשתיים וטובים קרוב למהלך ששה חדשים . ואלה הם מן
 המקומות שלא דבר בהם טולומיאן כלל . מנאתי כתוב בטוב
 סנהר הזה סינאגיי אשר הוא מהרי כילום . ומסעיפיו אשר הוא
 מטיב לכל הנלילות האלו ועושה ומגדיל פירות רבות אחרות
 ועושה פיות רבות להכנס בים אוקיינוס גדולות ורחבות מכל
 אלו יען במצאו אחריו לו בארץ כוש האיטיאופיאס השפלה הזאת
 כהרות מזה המכוון אשר ירחבו בסמוך להכנס בים שיהיו רחבים
 חמשה וששה מילין האחד ויותר . ועם איו יבשה רבים כאמצע
 הנהרות . וכל הנלילות אשר מהנס סינאגיי עד ללכת בכל
 ארנות הדרום עד המזרח בכל שפת הים אוקיינוס כלם רטובים
 ורעננים במקת ירירות רבוי הנקרות מהסרים האמצעיים ביבשה

ונקפך

וכתפך הנד חשני כלו אשר לאחור גליל ראש לבן הוא קאוו בוינקו
 יותר מש' מילים יבס הוא נקודים • המלכות הזו הנקרא מלכות
 סיניגא הוא ראשית מלכות השמורים ועמים רבים וישובי גדולים
 וארובים ורחבים בתוך הגלילות הלזו ובפרט על כלעי שפתי
 סעיפי רבוי הכהדות סגדולים וידעת לך כי מכהר סיניגא הלזו
 סיורר בים אוקיינוס ובמשך כלע היבש' הוצאת דרך אורך הים הזו
 כלה ארץ רעננה וירוק' ורעננה ביותר מתפש מאות מילין והיא
 בלא הרים כלל סמוך לים רק כי ההרים יראו היותם רחוקים מן
 הים מאד בין סאיטופיאה המדברית ומן העשייכות והכהרות
 סרבי אשר יתהו שם הם ומימיה ירדו וירטיבו כל האיטיאופיאס
 השפלה הזאת • וכן ירטיבו היערות הגדולות אשר באמנע ומים
 לשמות לכל חיתו יער' וטורפי טרף:

יודיעו מכהני גלילות קאפו וירדלי הוא ראש יחוק וסיניגא
 ובאמבאר ובכדומיל:

ראוי להודיע מכהני הגלילות והעמים האלה ידיעה משפחת
 כללית גם פרטית מעט להפיק חזק הקוראים וכאמר
 כי לפי מכתב החוקרי' יאמרו כי הגלילות וכל גליל משועבד לשר'
 רבים • והשרים הרבים האלו יקומו ויקבלו עליהם מלך אחד
 לרכובם על כלם ומעלים ויתכנו מה למלכם מסוסים ומחיה ומיני
 קטניות ואין להם אבנים ר'ל ללכון לבנים ולא יודעים לעשו' סיד
 כי אין אבני שיש בכל אלה ולפעמים יהיו למלך אחד שלשים
 וארבעים נשים מפוזרות בכפרים הגה והנה כי כן מכהני ישוב
 הגליל: ואלה הנשים הם הכותבות סדר לחיות המלך וסיעתו •
 אשר יסוב המלכות סיוס הכה ולאחר שמה או שבוש הכה וסכופ
 שמה • ולנשים האלה עבדים רבים גם שפחות לכורך העבודות
 ולשרת הנשים והמלך בהגיעו אלס • והמלך נקרא אנלכו עני
 ורש ממלכושים ומוכות כי יחיה כמכהני ממלכות ודורכות
 פנתונים לו • ואם כי רבים מהם יהיו להם קבת אבנים טובות
 אשר

אמר אלה לא יחיו גופו • וכאשר תהרין כפי המלך ירחיקס המלך
 מאנלו • ואלה כלם הם מקומיטאני ומוך הרבה מאד להם • והם
 שחורים מאד והולכי פרומי רוב הגוף • כי מעט מנוכס יכסוהו
 בכנ' מוך מושלך עליה • ובגליל' סלס אין להם קור וסתיו לעולסי
 רק מעט מוער קרירו' כמו קרירות חדש אפרילי ליושבי איטאליה
 וגם המטר היורד שמה על הרוב הנשמי' חמי' וסוסר' והם כקיים
 בנופס מאד מאד לפי סדר מכהני לטבול תמיד בכל יום ארבע'
 וחמשה פעמים ובטרם אכלם עכב' • אפשר כי על כמו אלה אמר
 סכניא המתקדשים והמטכרי' הגנות והם בעלי דברים וקולנו' •
 וזה מעט הוא שהתחילו לעשות כפיכות לכרכיהם מיום אשר ראו
 בפכוי' ודוניאות הכוכרי' וטוב ניור' ותיקונ' אמנם הם בקיאי' מאד
 לשוט על פני כל מים יותר מכל בני אדם • ובין סיבשה הזאת
 סמוך לשפת נהר סיניגא הכוכ' יש מקום גדול אחר נקרא מלכות
 בוכ דומיל בפלא מאד וגדול וארוך ושם יש מונא תמרי' לאין חקרי
 והיא עקר מחייתם ונקראו תמרי בוכדומיל • ר'ל ליפלא
 דיבוכדומיל לפי השמו' אשר קראום תרי סארץ ומרגלים • סמלך
 וכל הגליל סטופי זמה ואלו הם קנאי' כנשותיהם • ומבקשי' להרבו'
 תשמים ברפואות וג' להגדיל ולכפח עובי אבר האמה ולהרבות
 עביו' כמשיחת מיני עשבי' או עקיצו' אי זה בעל חי ידוע אנלס' כי
 הנשים האלה בהכיתן ל איש לא תתרחק באנשי' עניו האב' וקטני
 ראש סגויים • וכמכהני הזה כמנא במקומות רבות בארצות המזרח
 באשר כוכריה הגליל סלז חסר מזונות מאד • וממקומו' אחרו' יותר
 ורעובים יובא אליהם מזון רק כי יש שם מיני קטניות ופיש בתכלית
 וטובים אשר ימח בארצותם עם כירות רבים וטובים ועושים יין
 של תמרים • וחלב שדי הבהמות כמו מים להם • אמנם היום זה
 מעט שהתחילו והשינו לזרוע כל זרע זרוע הטס ושעורים
 ומתגדל מאד בתולדתו • וגם כי שתחילו להתדמות לכו בעשיית
 כלים רבים ומלאכו' רבותי' יש בעליית המקומו' האו לעלו' סרבים
 אבל סמדרות מניאות כחשים ושרפי' כקירו' באופן כי בבת אחת
 יאכלו נאן או עז אחת רק כי יושבי סגליל' כלם אנשיה' ונשותיהם'

מכשפים

מכשפים ומכשפות וחונרי חכר ויש להם דרכים רבים להכריח
בלטיהם ולגדור גדר להנצל מסטורפים במה שיוכלו כי שם
הכישוף האמת והחכמים החכמים במלאכה להכריח הכחשי' וכל
המזיקים להם לשלח אותם לעזאזל המדברה במקום האלה יש
מכהג לשרוף בעני כושם האכשים החשובים כאשר ימותו ואלה
קוא כשוא אשה או כשים תלך אשתו בתופים ובמחולות אחרי מות
בעלה להשליך גופן במדורת אש גדולה ועליהן ישליכו הקרובים
קדרות מלאות חלב ושומן ושמן ונפרית למהר מיתתן וכל
המכהנים הלה הם בגלילות סיניגא ונאמברא ובכרומיל ועוד
ראוי לדעת כי גליל כוכרומיל הזה אשר הוא בין היבשה הכושית
ורחוק מים אוקיינוס יש מעט כאן ובקר ומביאו פילין מדכריוס
ההורגים את האכשים להיותם כפראים ויש הרבה מספילין הלה
שחורים ומטולאים לככים ואדומים וגם יש מונא סיניגא אשר
כבר ראינו אותה בזמנינו בעיר פירינצי בשנת רמ"ה לפ"ק.

הסוסים מעטים ויקרים ובמחיר יבואו מכהג הנשים בשמחתן
והלהוטות באהבים לרקד ולכרכר לאור הלבנה כנגוני קול
תופים גדולים וככורות וקנות והכאות כלים אחרים אשר בידם
ומביאוף גדול מכוי שם ואין כלמה בביאוף כי מכה חשוכה היא
להם עוד ראוי לדעת כי בגלילות האלה היבשה יש גליל אחר
אשר הזכרנו עכיו הכקרא גאמברא למעלה ממלכות סיניגא
וחשבת לפי מה שביכותי שהוא בודאי מגליל אופיר אשר בתורת
ואשר כבר זכרתי אותו אשר שם שלח שלמה מלכנו אוכיותיו
בדרך ים סוף אשר סבבו היבשה עד הנה ואמרו הולכות אופירה
לזסב כי במקום הזה מונא הזה לאין חקר וכל אלה אשר זכרנו
בפרק הזה מביאותם מראש וירדי עד הנה כלם תחת מלכות
סיניגא הם וככללים יחד והם היבשה משמאל הים להולכי מזרח
והכה בכלע היבשה הזאת הכמשבת מקאוו וירדי עד הנה באורך
יש כהרות רבות וגדולות וטובות מעטות בשפתי הכהרו מכל
מיני אילנות וישובים ומביאות ספיכות קטנות עשויות מאילנות
קלילות:

פרק

פרק בב

על מוסך כלעי קיבשה אשר על שפת ים אוקיינוס אחר עבוד
המקומות הנז' אשר המה אלו קאפו וירדי וכהרותיו
סיניגא וכהרותיו וגאמברא וכהרותיו הגדולים וכל מלכות כוכרומיל ללכת
לקאפו רושו הוא ראש אדום:

כתבו המדברי בעלי המהלכים כי אחרי עבוד מלכו כוכרומיל
אשר ביבשה וראשי הפרומונטוריון ההם אשר בים הזה
כלם ימשכו וימכאו עוד פרומונטוריון גדול אחר קאפו רושו ר"ל
ראש אדמוני ויש בו גלילות רבות וישובים גדולים הן על
שפת הים ובפרט על שפתי הכהרות הגדולים הכמכאים היורדים
שמה מהרי איטיאופיא אשר באמצע היבשה באמור וכהרים
ההמה כבר אמרנו שהם המפרידים בין שתי האיטיאופיא וכתבו
החוקרים והתרים שהמה שים כהר וכהרות באלה גדולי ועכומי
לרוחב יותר מעשרים מילין אשר בראשונה מרהק כבר חשבו
המלחי ויושבי הספיכות התרים הכו' שהיה סעיף ולשון ים אחר
שיכנס ביבשה כעכע הים וכאשר רנו לחקרו מכאן היותו כהר
גדול ומימיו מתוקים וטובים רבים ונגרים בים אוקיינוס
ונקראו כל הכהרות האם דרך כלל עם האשרי כהר קאמאמאס
וכלם קרובים לראש אדמוני הכל וכהנורים אשר הגיעו שמה
קראו להם שמות כשמות הימים ימי חגי קדושיהם ביום הגיעם
שמה כגון ס' אבא: ס' יקומו ודומיהם: וראוי לדעת כי על
שפתי סנהרות האלה לעלות תוך היבשה בשמאל יושבי הספיכות
יש בו גם כן ישובים גדולים מאכשים שחורים ומאכלם כשאר
השחורים אשר זכרנו רק כי אחרי עבוד הכנורים לעבוד דרך
הארכות האלה ועם תורגמן אשר כשאו וכתבו יחדו סתמילו
ללמוד דברים רבים מדרכי הכנורים בעבודות האדמה ובזריעת
מיני תבואות חטה ושעורים שקנו בחליפין ובקנת מלכוסים
ובכניכים בקנת מקומות ובכלי להשתמש בהם ובספיכות לעבוד
בים במקומות שלא הורגלו ולעשות הולונים והאכלים קרוב
למכהניכו וכן בדברים רבים אמנם בשטף הומה לא יתבטשו
יתבטשו גם תמיד וקנשים תשכנסו כמעט בפרהסיא בזכות

ההפך

הספקר לכו וחתר גם כי הנשים תחקורנה ותכסופנה באנשים
 שסיו מסורכלים בכשר אבר האמה וישתדלו להגדילו במשיחות
 או בעקינות כאמור והנשים הערומות תלכנה מזוירות בנווני
 סמים ומכסים מעט שריהן וערותן בחלך קטן כנגד מוך נר
 וארוך ויחקקו מריטות בכשרם ויש מי שתשרוט בשוקים ויש מי
 שתשרוט בחוק ומי בודיע והחקיקות והשריטות שלה עומדות
 לכנה כי כתובת קעקע הוא ולא יוסר לעולם ולא ידעתי אם
 זה לשם עץ הוא להם או מכה יופים רק פני אשה לא ישכחו
 במקום הזה אשר אכחו בו סביבות כהרי קאסאמאסא השכתי
 לפי מה שביכותו במלאכה הזאת כי כל הנשרות האלה הנגרים
 ביניהם הזאת מהאיטיאופיאס הם כגרים מקשר הכרים
 סאמנעיים אשר כיכשת כמו שיעשו מימי בילום מקשר הרי סלכנה
 וסביכה סחכמה האלחית בתקון הטבע להרטיב כל חלקי שני
 החלקים האלה משתי האיטיאופיאס סוכרות ועל כן כאמר
 למבינים כי הנליל הלו התחתון לפי אמתות כיורו וכל הנזכרים
 אכלו מהם על שפתי ים אוקיינוס מציאותם ומקבילתם הם
 בקנטה היבשה העליונה בארץ כוש ואיטיאופיאס סופיריאן לזאת
 נגד פלשטינא איניפיטו פיריבי טובים ואודין שהם כלם למעלה
 על שפתי ים מדיטראכיא סאמנעיים אשר מן האיטופיאס השפלה
 הזאת לעבור נגד קוטב העליונה בשווי הוא מהלך כיותר משש
 חדשים אם הים יכולת בארס לעבור בעומ וחי ונלילות היבשה
 וההרים הלו סאמנעיים כקראים בתורה כושים פוטים ולונים
 והמקומות האלה אשר בשפתי ים אוקיינוס הזה וכל הערונות
 האלה ים להם ישונים רבים וגדולים וארוכים לאין מספר כאמור
 ויש להם שמות חדשות אשר קראו להם הנזכרים ואין להם מספר
 מלבד השמות אשר יקראו להם יושביהם כלשונם אשר אין דעתי
 לסאריך בזכרונם כי ינטרף לספר גדול ונכוס לסוכר פירטי כל
 גליל וגליל וכל מחו ומחו רק אסתפק בהכרחי וכמה שיכשר
 הידיעה ממנו העקר ואת הטעם אניחנו לאורך הפרטים אל
 האנשים סאמנעיים במלאכה ומה שנאמר בזה באלה המקומות
 אשר

אשר ים אוקיינוס ים אוקיינוס ים אוקיינוס

אשר בשפתי ים אוקיינוס ים אוקיינוס ים אוקיינוס
 גדולות מה שלא יסוער עבדים וגדלים יען כמנאו אילכו שגדולים
 עשרים אים לחבק אחד מהם בין סיסיו אילכו סדק או עוסי פרו
 וזה לרוב רעבות הכהר הנגדו טוב האקליכצט טוב אמרו
 סמלחם כי הים בחקום סום בסביבות שפתי ענולי סוכסה הזאת
 שהים רץ ויורד במרונה רבה מה שלא יסוער כחו וכריך לסמלח
 לסתרחב בים ולסתרחק ממרונתו ויש נגלילו האה לסמלחיו לל
 ספיות רבות אשר גם הם יתרחקו מן המרונה הזאת עוד ראוי
 לדע כי בתוך הים הכושי סום נגד כל סמקומו והפרומוטוריאן
 האלה ים איים רבים כפרדים זה מזה ויש מהם איים יעמדו בשלש
 משולם גדולות וקטנות מיושבות רחוקות מסיבשה גם קרובות
 וגם כלתי מיושבות אשר כמנאו שם רבו יערות הוירוזין ועץ
 ונחשים גדולים ויונים רבים לאין מספר גדולים טובים ושמיים
 ואין פחד אדם עליהם כי לא הרגלו גם הם בראיית אדם כמו
 שסזכרתי כאי הים האחרים והנה עד כאן תכלית ערונת שפתי
 ים הכושי וקאוו רושו ראש אדמוכי ונשרי קאסאמאסא:

פרק כג

יודיע עוד מה שנאמר בדרך משך היבשה הזאת הכושיה וכל
 הנמנא בים אוקיינוס הזה והנהרות הגדולות עד דרך מבווא
 תחלת הכנסת לשון ים סוף כיבשת ארביאה:

למען

כשמור סדר המהלך הזה האמתי ודרך יסונו הסוכ' את
 כל ארץ הסוילה אשר גם הוכב בארץ כוש השפלה
 כודיע בזה מה שנמנא בכלע שפתי הים הזה וללכ לסכוב היבשה
 אשר מראש אדמוכי ומלכות כהרי קאסאמאסא יש שני איים בים
 על ימיבם כלתי מיושבות מלאות אילני וירוזין ואילכו קאסיאס
 פיסטולא ואחרי מלכות סוכ' קאסאמאסא יש מקומות רבות
 מיושבות לאין חקר ונהרות גדולים לאין מספר ופרומוטוריאן
 גדולים ורבי ואמרו האלחים במקו סום שיש כהרות רחבים יותר
 מארבעי מילין והנהרו כקראי כיסינו ואחר כמנא פרומוטוריאן

4 I ד א גדול

פרק כג

גדול בים כקרא קאוו דוירגא ראש וירגא. ומה מאס
וארבעים מלין לקאוו סאגרים אשר כמוהו אין ביבסת גלצו
הים לגבהותו. וכל הראשים האלה מעוטרים ומכוסים
מכל טוב וירוקים סביבותיהם באילנות רבות גדולות
וסיסובים גדולים למטה קרוב לשפתי הים ויותר מיושבי בשפתי
הנשרות היוורדים בין היבשה ישובים ארוכים לאין קץ חכם והכס
מפס ומפס והם רעננים ורעננים מימי הנשרות דק כי למעלה
בין היבשה חוס גדול מאד לטבענו ובמובא מורד הנשרות מן
ההרים שם הזהב והכסף ואבני הכדולח וגם אבנים טובות רבו.
והכס במקום הזה קאוו סאגרים ר'ל ראש קדוש בנה עליו השם
הכוכרי דון אגריק מפורטוגאל בכין גדול וחזק וכל אלו הגלילות
עובדי שלי המה מעשה חרשים כלם שלי עץ ואבן. והם שחורים.
וחתומי פנים כשריטות אש כמו שעושים הביריטיבי. וסולכים
ערומים ומכנסים מקליפות אילן להם וכלא כלי זין להם רק
קשתות לזרוק חכים ואבני קלע. מאכלה דרך סרוב לחם אורז
ודוחן וכל מיני קטניות יפים לחם מאד עם פירות אחרות וכשר
פרים ועזים. וכגד הראש הקדוש סגרים הזה ים בים כגדו שמו
איים קטנים מלאים כל טוב בלא ישוב. ושם עני וירזין ומחכבי
ועופות גדולות ופאובי ויובי' לרוב ונחשים ורמשי' זרים ורחוקות
האיים כמו שזה מלין זו מזו והישוב הזה מראש סאגרים אכסיהם
העשירים כושאים כוזמי זסב עם אבנים טובות באזניהם ובאפס
ובשפתותיהם אשר בעת האוכל יסירו אותם בנקלה כי כן
דרכם לסירם. וגם כי הנקבים אשר בכשר האנשים בעל
הכזמים והסאבנים הכו' הם בקיבים ברוחבי. ואחר קאוו סאגרים
הזה ארבעים מיל כמבא בהרם ויבינו רחבו ארבעים מלין בראיים
זכפנין ואכלו הר גדול מכוסה אילנות וירוקים ואחריו
בכלע היבשה הזאת כהר ירוק וירדי. והוא רחב מן האחר. וגם
בזה ים הר גדול ויפס ומעוטר בכל טוב. וכגדו בתוך הים שמכ'
איים במקום הזה כגד היבשה מלאים דברים סגובים לשחורה
ומלאים פראים רבים ואלו השמנה איים הם מניעים להיות כגד
סיבכה

פרק כג

כר

היבשה למקום אשר נבנה הכקרא קאוו אלינרו ר"ל ראש שמח
 יען כי כל הסכוכ הזם רטוב יפה ושמח ואחר זה ככלע שפתי
 סים היבשה מראש שמח ים הר נבנה ותלול בקרא הר ארים ליון
 והיא ארץ שפלה חוליית וכבר גדול אכלו בקר' בהר רושו אדמוכי
 לפי שתחתית הכבר החול ממכו אדום וכן הקאוו וסראש אשר
 סנה בקרא אדמוכי וכן ים אי אחר בים נגד זה סראש קראוסו
 הכוכרים אי אדמוכית איסולא רושא ואחר הקאוו רושו הזם הוא
 ראש אדמוכי יומאן בהרות רבות וראשי הרים רבים במשכים
 בים הרבה מאד ואכל סכיבותיהם ים מרובת מים בתוך סים
 רכס מאד בסנת הפוך סכוכ הראשים הכוכרים ורבו מי הכהרות
 סכנרים וכן ים איים רבים נגדס בתוך סים וכל אלה יקראו
 מנבול ים אוקיכום מכוס השפלה עד שיגיע סכלע ושפת היבשה
 תנאת למנא פס התחלת ים סוף אשר זכרנו פעמים רבות ואשר
 מהר כמנא מקומו וסוא כי אחר ראש אדמוכי הזם סכו והכסרות
 סכו' כמנא בשפתי סים הזם כל הראשים האלה וסיער הגדול
 הכפלא בשיפולי תחתית מלכות באר באריקו ואלה קנת שמות
 הכהרות והראשים כבר פאלמי מרוב תמרים אין חקר ועוד
 סתי בהרות אחרות במסך סים אורך סבעים מלין קאוו דימוכטו
 ראש הר קאוו קורטים וסיער הגדול הכוכר מלא חיות קטנות
 עם גדולות בסוף מלכות סנקרא ריגיאן באר באריקו לטולומיאן
 מיוסכ מאכסים זרים לשונס לא כסמע לתורגמן הכוכרי מוכא
 רבוי האליקורכיא ואיים רבים בים נגד המקום הזה וסים רכס
 מאד עם מוכא תכיכי ים ודגים כוראים אשר פעמים רבות
 יפסידו רוכבי סים באניות ויפסידוס כסרף עין ובמקום הזם
 היבשה כמנא עיר גדולה נבונה אלסמוריסקא וסמה מיליכדי

וכן גם העם בקרא נוי מיליבדי מקום מונא כל טוב זהב וכסף
ועתה במקום הזה ראו להודיע כי כל מה שזכרנו מעורטונאלו עד סנה שהוא
התחלת ים מלכות בארבע אריוקו בכאן הוא תכלית וסוף יבשת
כום הסבלה הכקר' איטואופיא גאשא • ובכאן בשפת הים בעלייות

מלכות 2 7 4

מלכות בארצותיו הוזה ולעלות למעלה הוא התחלת הגולפו
הגדול הזה אשר ממנו יתחיל לעשות לשון ים סוף העולה
ביבשה ומיושב רובו מפה ומפה עד אל כל סוף כיבשה
אלפי מילין בארץ ישראל אמנם למטה בגולפו הזה הגדול
נריך לעבור כל רחבו כמו מים פורסאות ולמנוח יבשת הודו
ומינות פירסיקום ושם עיר לאמיקא וקאליקוט

אשר כבא ענינם במדק הכא ואחר מעבר

הגולפו הגדול הזה נקרא כל

החלק הארצותי הוא מן

האסיאה הגדולה

ושפלה

ותמשך לפרס ולהודו כאשר כבאר :

יבאר משך סוף גבול בארצותיו הנזכר וים סוף ושפתיו
ומעבר להלאה לגולפו בארצותיו ואת כל אשר בו כי כן
קראו טולומיאן ועד כאן פירש בספריו ולא יותר ומעבר לגולפו היא מציא
לאמיקא וקאליקוט ואשר אלה גלילות הודו ומצונות היהודים ובהר סכטיון
וכל אלה בחלק האסיאה :

מציאות המונחות האלה כפי מה שכתבו החלמים
הסכמים במלכיה הוזה : כאשר כי בגולפו הגדול
הזה הנזכר למעלה אחרי סוף מלכות בארצותיו כיבשה הוא
התחלת לשון ים סוף אשר יכנס תוך היבשה סמדרית עד הר
סיני במהלך אלפים מילין ובו בים סוף הזה איים רבים הנה והנה
רובם אי קאליקוטא הם אשר הספיכות סיסיו הם נרזל לא ילכו
בם כמורך להם : ונס הים סוף הזה מימיו אינם עמוקים ורוב
הסול אשר בשפתי הים הוא אדמוני ונס כי באמצע ארצו יגיעו
לתחום מדברי החול : אשר לפעמים נרוח קדים חרישית וחרוש
הרוח את היבשה ההיא והסול יעלה באויר וישארו הרין וינביהו
ויכסה בחול אנשים רבים וימותו : ובה תמצא הקוממיה לעוברי
מדברות : אולם על שפתי כלעיו ים סוף הזה מפה ומפה ים
ישובים ושירות גדולות ביבשה לסבת מונח מי נהרות מתוקים
ירדו

במה שיש בזה מציא
ובמה שיש בזה מציא

ירדו מים אשר בתוך היבשה מזה ומזה וירטיבו רוב המקומות
כלם ואחרי כן כל הנחלים הולכים אל הים והנחלים והנהרות
טובי ליושבי הארץ ועתה כמיה עסק ים סוף וכשנב למטה בגולפו
הגדול אשר בסוף מלכות בארצותיו האמור שהוא סוף ארץ כוש
השפלה : ללכת לאמיקא או לקאליקוט : אשר אלה הם בגלילות
יבשת האסיאה התחתונה כלעיו ים הודו ואוקיינוס : וכאמר כי
נריך לעבור הגולפו הגדול הזה אשר רחבו יותר מים פורסאות
ושמה יגיע לכוא למבא שפתי כלעיו ים לאמיקא ואחריו מהלך
כמו מ' יום ארץ קאליקוט אשר דרך היבשה ההיא ימטבו ללכת
ליס פרס הוא סיכום פירסיקום ואחרים ברכושם ההיא בים
הודו וים גאכיים עם סוף רצוע הים המזרחי ושם סיכום מאכיוס
אמנם לבאר פרטות המקומות הראשיות אשר על שפת ים הודו
ואוקיינוס הזה ואשר למעלה מהם ביבשת היא האינדיות
העליונה כנערך לחזור בראשונה בדרך הזה : וכאמר כי אחר
מעבר הגולפו הנזכר ילכו ויגיעו ליבשת מסוז גליל לאמיקא אשר
קרוב לים הודו : ואם ירצו לעלות בגליל הזה העליון אשר ביבשת
הזאת שם ימצאו מדברות גדולות ונס ישובים מיהודים היושבים
על נהרי גאכיים כאשר כבר כתבתי על זה וכמו שכתבאר
לכוונתם וכן כתוב בספרים הקדשים : כי בגלילות האלה אשר
למעלה מגולות לאמיקא וכן למעלה ממדברות קאליקוט כמצאו
שם יהודים רבים לאין מספר ומלכות מלכים רבים להם ובגליל
ורמוקים אלו מלאו סייכו בין היהודים אשר למעלה על קאליקוט :
כי יש מהלך רב ביניהם : אולם בין האיים אשר בתוך ים הודו אין
קצה למספרם : וזהם בים וביבשה עושר זהב וכסף : ואם יאמרו
מכתבי הכותרים האלה במכתביהם כי אם יש מקומות רבים מלאו
היהודים שהישמעאלים וסמוריים ההם יצטרו אותם ויבזום וירדפו
מ"ה די לומר שיש ליהודים מציאות להם בודאי בעושר ובכבוד
ובמלוכה ומציאות דברים וכסמים יקרים וחשובי בידם וכן כתב
החכם החוק הכוזרי בספ' עולם חדש כדפס זה ימי רבי' כוונתו :
וכן כתב נקטרו עולם חדש בספר שני : קפוטולו ששים : אמר

הוא כותב
במה שיש בזה מציא
ובמה שיש בזה מציא

4 3 7 1 8

פרק כד

שם שנתגלה להם מציאות יהודים רבים ומלכים גדולים עליהם
ומציאות כממים רבים ורוב העלפל כולם. ומתחיל הקפיטולו
בלשונם. סביבות עמכו האיכדיאם. ר"ל כורקא ליקום
דילאיכדיאם. וכן כבאר מוכא בהר סבטיון בגלילות האיכדיאם

הואת העליונה בין כהדי נאכיים אשר כלשזכנו גוון כאמרו וינלם
קירם וגו' בחלם וחבור הדי גוון וערי מדי וזמקומות האלם
סם למעלה ביכסם על לאמיק ועל קאליקוט וזהר סכטיון
למעלה מקאליקוט מוכאז ומפסוק בין סאיכדיאני ססם לקטת
מלכות סיסודים וסם תמנאכו כודאי ומי סיכפור כזה ויסכל
מכינו ויסכל כדקרי אשר כאמר עליו כמי סיכפור כדכרו ססם
לרזל תכא סל קיסר לרמס וסם כומים סל מאן ורבינו

ואחר המאכל והמתן והויכוח הסיבו ואמר לו בשר סמכטיון יוכיח
ואים שלא יתרכה כאלה אומר אליו בני אתה. אם לא תתרכה
במכתבי קדם עליה כא וראה מה סכתוב בספריהם ובדפוסיהם
ליוסף בן גוריון הגדול להם בקרא אלם בלו יודאיקו. ר"ל
מלחמת הסודים. ושם בחלק שני בספר אחרון ספוטולו ל"ה

בשוב טיטוס מפרס ומדי אמר שכלך זמנא את היהודים האלם
מעבר לכהר כמטיון הסוכת אחד מימי השבועי והמתין שביתתו
ועבר מעבר לכהר והיהודי' ההם כבדו וקבלו וכו' וקר' שם
הכהר שבאטיכו וזס מה שארצם לרבר עתה בדרוש הלז מהיהודי'
ההם זמלכיסם ועושר הכשמים וזהם וכספם ונס מכסר כמטיון.

אשר הוא והם בגלילות קדוה ר' קנתם מהם על תוך יבשת
קאליקוט למעלה מזה כאשר בארתי הטב כמפרי אשר חברתי
לויכוח קראתי שמו מנן אברהם בשמי ודבריו דלל הם אמת
ודבריהם אמת וכבר כתבתי חכם הנוכח כי מנא יסודי

דברים מוהרים בקאליקוט מכל מיני בושם ודפנים אחרים והם מן
השכט' אשר למעלה מקאליקוט בין הרי גוון ונהריו ושם למעלה
מקום קצר שכטיון הנו' המכיל בין האינדואכר ועל יבשת גליל
לאמין שם מדבר חבור מן סדר האמר סיותר קרוב לבני ובין סת
הכמות האלה מקיפודים אשר מנכס בין הרי גוון ונהריו ובין

קיסרים

פרק כה

כח

והיהודים אשר בחבור מתחת ארפכיאה פִּילִיזִי יש יסוכי וגלילות
 רבות מפוזרות מכת ישמעאלים אשר יזיקו וימנעו סיהודים סאם
 להדבק יחדיו כאשר בארתי למעלה ולכן אבס' לוטר ולפי הנשמע
 מרומא כי משם בא היהודי מסטנטיס באיטאליא מחבור דרך
 ארפכיאה פִּילִיזִי שהיא למעלה מלאמיק ומלאמיק הזאת אשר
 היא למטה קרוב לים הדרומי האוקיינוס אשר הזכרנו וללכת
 דרך המזרח בקאליקוט דרך ים פרס להודו הוא קאליקוט העיר
 הגדולה מונא מקום כבוס כל בשמים והמחודות וכל הענינים
 יקרים המובאי שמה ממקומו קרובו ורחוקו ושמעתי מספרים
 כי מלאמיק לקאליקוט מהלך ארבעים ימים לפי דברי החוקרים
 והתרים אשר לדעתי ים הרבה מזה ועתה בדבר על קאליקוט
 וקנת הנריך אליו:

פרק כה

על עניני קאליקוט מלכה ושדיה ושפודותיה וגליל פריטו
זיאי הנסמך עליו מן הנד לנחד כבטיון הנז' :

מצאתי כתוב בספריהם וכפרק כ"ח מספר שני מהספר
הבקרא עולם חדש כי מליכונוא ראשית מלכות
עורטונאל עד קאליקוט אשר באשיאה בתחלת הודו ים שלשת
אלפים ושמונה מאות פרחאות שהם כמו חמשה עשר אלף ומאתים
מלין והוא מהלך ששה עשר חדש לפחות בזמן הגיון ללכת ולשוב
וכן כפרק הזה מפרס ואומר שהפריטי יואכי הוא כמנא למעלה
מקאליקוט כיבסה במדינות העליונות הרחוקות מהים וזאת
ראים אמתית ויריעה מפורסמת על היהודים הכמנאים שמה
בקרוב אל הפריטי יואכי כאשר שמענו כל ימינו מפי האחים
השחורים אשר באו ובאים כל היום ומגידים בכידור מביאות
יהודים רבים אנלם ונס מהאחים האלה ים ברומי כת אחת
ממספר קרוב לפלסים יושבים בבמה אחת חדשה נתיסדה מחדש
לשמו וכל אלה שמעתי מאנשים חכמים אשר היו בקאליקוט
בשנתים ומים נשכו פעמים והגידו הנס לפני הדוכוס אירקולוס

PD

7

4

20

100

1998

פרק כח

פה פירארה ענין קאליקוט ולאמין ופירוטו ייאני וגם רוב
 סיהודים הכמנאים עם ומלכיהם ומעשיהם: האמנם לדבר על
 עניני קאליקוט מלכה ושריה ומכהניה ומאכלה ומחורותיה הם
 אלה. המלך גדול במלכות רב ומכבוד מאד. ובית תפארתו נכו
 בכין ופה מאכני שיש ולכנים מחומר. ומעוטר בכותליו מאד
 בכנף משי וזה יפים ומטתו גם כן בכנף וזה מה שלא יטוער.
 ואינו אוכל דבר משום בעלי קיום אשר יתנוסס. ולא בהמה ולא
 חיה. ולא עוף. ולא דגים. רק מאכלו פירות טובי ומיני מאכלי
 דגן ופעורים ומיני קטניות יפים וטובים שמה עם נוקארו ודבש
 ושמאה וחלב. העיר הזאת בנויה מבתיים מאכני שיש וחומר
 סגורים ורוכס בלא עליות. ואין לעיר חומה ולא רגלים וברית
 יתר העם והעמים אוכלים מה פירותיו אולם הכסמות פרות ונאן
 מאד רע וקסה להם סחורות הכסמים רובם מובאים שמה מבחון
 וכן רוב מיני הסחורות כלם יובאו שמה מאיים רבים בים ההוא
 קרובים ורחוקים. כבר נמנו וכתבו חכמי רוכבי הים ההוא
 אוקיינוס הגדול הסודי שנמצאו ומצאו יותר מאלף ותקאיים
 הכקראות יסרו כסם אחד איי זילויי. איסולי זילויי. ואלה הם
 הסחורות המובאות שמה בקאליקוט בספינות אשר לפעמי יגיעו
 שמה בבת אחת שלש מאות וארבע מאות ספינות. קטנו וגדולו
 כמכנס כושאות קמון הטוב וקאכילס. פלפל. גארופולי אשר
 הם מרחק יובאו ביותר מן איי המזרח. לאקא. אמברא. בילזואי
 הנמשל כמעט לעפר להם זנביל הרבה וכמנא ממנו כמיסתו
 שמה בקאליקוט שמה אנוני מוסקאטי. ואינוני סודי. זיביו.
 ומוסקו לרוב כי הם מונא החיות האלו מאד. דיאו בארפאר
 לרוב. וכל מיני אכנים טובות ומרגליות. איבניס. אלוני.
 לרוב פארפילאני וירזין בעני סרק ואילכי יער באנדאלי. ועא
 ופשוטי רבים ומחכים מה שלא יטוער. וכל זה למכור ביניהם
 לסוחרים סקוני להוליך למקומו הכריכי או לסוחרים הקארובאני
 סרגילים לעבור המדברו הארוכות עם רבוי גמלי הולכי להוריד
 מזרימם. או לדמסק. או לבארוט או לאיסכדריא. או שהסחורו
 האלם

לפי שם

פרק כח

כח

האלה יתנוסס ויאכרים לכבודו הסולכים היום עד המקומו הזה
 אמנם הסחורות הטובות להביא שמה מגלילותיו. הם כל מיני
 סירכאריה מאלכדריים וממילאן וכל מיני כנדי נמר ופשתים
 דקים וכל מיני משי באנדאלי וטאפאטא. כתי עינים כמכרים
 עם ביוקר מאד ברשונה ובייר לכתוב. יין טוב המסומר בכליו
 ליומים רבים. ומיני שמנים טובים. ומיני כל מתכות. וחטם.
 אמרו המלכים תרי המדינות האלה כי למעלה ביבשה על קאליקוט
 מלך תקיף ורם מגלילות ועמי רבי תחתיו נבד על מחוז קאליקוט.
 וזה בטרם יגיעו למלכות פריטי ייאני ומהם באים בכל עת דרך
 יבשה בעיר קאליקוט עם רוב האפודות הנו כי בארץ ובהדרותם
 ובתוך יערי אילניהם מונאם. והם שחורים ועשירים ותקיעים
 ושמיים ולבושיהם מכסים מני הגוף או רוכזו והם מנדי משי
 שחורים או לכנים וקנת מן המעיל אשר עליהם ימשיכוהו דרך
 הארץ ויגדורו ואמרו שהם עובדי אלילים. ואני אומר לפי מה
 שחקרתי ובינתי כי הם יסודים כודאי. לפי שחקרתי מתורגמן
 אחר ערבי אשר דברתי עמו פה פירארה ואמר כי בהיותו
 בקאליקוט בדברו עם סעם הזם בעסקי סחורה שהרים ידו
 בארבע אהדל שמיים וישבע באחד חו העולם והתורגמן
 משרשששכבע בשמש. לכלתי תת מעלה ליהודים.
 וכזון הוא בחקם שאין ראוי לפי הקדמותיהם
 היום ליחס כבוד עם רב ומלכות לישראל.
 עד יערה ה' רוח ממוס עליכו וחרפת
 עמו יסיר ושבו כבי לגבולס ודי בענין
 זס. וכבר דברתי זה שלש רגלים.

פרק כו

יודיע סמיכות וקירוב לאמיקא לגולפו התחלת ים סוף
 ומציאות ראש יבשת קאליקוט המוך למיצר התחלת ים פרס
 והערה כוללת לכל ארץ הודו ואיי הים בכלל. ומעשה הקארובאני מהגמלים
 להעלות הכסמים ביבשה העליונה.

כבר בארתי על סקונכי ביבשה מכוס הספלט בים אוקיינוס
 כי

כי בהגיעו לסיכום באבאריקו אחר עבדו היער הגדול סוכה
 אשר אכל ראש ארמונו ואחר עבדו כל פיות הגדרות הגדולות
 צריך שיפכו כל הנלפז באבאריקו אשר בו למעלה מיצר
 סתמלת ים סוף ואחר עבדו כל אלה יסוכו חיצה וירד לדרום
 בים וימנא ראש יבשת לאמיק ואל הראש השני אשר כנגדו הוא
 ראש יבשת קאליקוט כמו מהלך ארבעים ימים דרך ים וכן שני
 הראשים האלה מלאמיק וקאליקוט ים מיצר ים אחד הככם ועולם
 ביבשה הרכה מאד ומתרחק ועושה סכוכ גדול ביבשת פרס בכל
 וכסדים וסוכב הים הזה קרוב לאלפים מילין ונקרא סיכום
 פירסיקום מארצות הסופי באמונת הכניא עלי קרוב מעט
 לאמונת מחמד ועל כלעות הכד המזרחי לים פרס הזם הוא
 סדרך והרצועה לעלות הודו סעליוכה במלכות דראניאכא
 ואראניא יאמכס יתר גלילות הים פרס הזם אשר למטה ממכה
 ימשכו כלם אחרי כלעי שפת ים סודו הגדול אשר טולומיא דבר
 כס וקרא את שמם סודו איסטרא ר' ל איכדיא איסטרא והודו
 גאניים ר' ל סודו הכמא בין בהרי גאניים אשר בלשוננו גוון
 וימשכו אלו המדינות מהודו עד סוף העולם דרך שפתי הים
 אוקיינוס הדרומי עד הגיעו בסוף הכקרא סיכום מאכיום להברי
 טולומיא וסיכארום ריגיא ביבשה אולם למעלה למעלה
 מהגלילות האלה ההודיות ולעבור כל המדברות וללכת לכסון
 העולם ילך ויגיע אצל גלילות הקיטאניא וסרמאניא וסריריאור
 ואיכדיאור עד ארץ המנוה ויסוכו בלכתם לגלילי וסושיאכס
 שיא שושן סבירה בקארטואכס וגלילות העארטארו הגדול
 האמנם לשון למטה מים קאליקוט בארץ הדרום להודו עד סיכום
 מאכיום בסוף העולם הדרומי כלו מיושב מיושבים ומלכיו
 רבות ותקיפות וכל עובות המביאות בידם מלבד רוב האיים
 אשר בים לאין סקר ואין מספר כלם כאחד במדינות ידובקו
 אלה מאת מזרח וכווא ואלה מדרומו של עולם יגיעו לעשות
 סמטיפולי והקכון הכולל מכל הסחורות לעיר קאליקוט הגדול
 שם יבואו יגיעו ים שם ימנאו מרגוע לסחורותיהם אם במכר
 או

או במחיר וזה דרכם מנהג למו ואחרי כן איש לדרכו יסוכו
 עם כסף מכרם בידם או מחיריהם אמרו כי האיים האלה אשר
 סביבות קאליקוט רובם עובדי אלילים הם לפי דעתם ויש כהם
 עירות גדולות וקבוצים רבים וסחורות מושכים מול כל זמנ לרוב
 עם אנכים טובות ומרגליות ויש מקומות אשר יש משפט מות
 להורג פרה או שור או בהמה דקה באמרם כי יש בדכס כס
 ובאמנותם סמוך לסיכום פירסיקום הוא ים פרסיים שם איים
 מלאים יסודים לאין מספר מלאים כל טוב וסחורה רבה ויערו
 דגמים וירי וקאסיא תרי הים והאיים בסביבותיהם וראו
 לדעת כי נטרם חקירות מלחי פורטוגאל יולדו זה בשלשים שנים
 לסוכב בים כל יבשת כוש והודו התחתונה הזאת ולכא קאליקוט
 מקום קכון כל הסחורות האלה הים מנהגם אצל הסוחרים הגדולים
 והרבים הסס לעשות השיירות הגדול עם רבוי הצמלי הכקראים
 קארובאני והיו עובדים סחברות עד בואם סביבות ים סוף
 בענין גנר או לסר סיני ומשם היו מתסלקים קנתם להוליך
 לדמשק או לבארוט או ליפו וקנתם לאלכסנדריא של מצרים
 ומאלה המקומות היה דרך ומכאן לדוניאוס ויכניאני ויכניאני
 פריכטיבי לקנות ולקנץ כל מיני בושם פשוטים וסמים ותרופות
 ולסביאם באיכרופא בארצותם ועתה כי כתמטט הדרך והמכאן
 הזם משיירות הקארובאני במדת מלחי מלך פורטוגאל ומלכי
 ספרד אשר בשא לבם אותם בספנותיהם ילכו לקנותם ולסביאם
 הם בעצמם ואם כתמטטו סחורות הקארובאני לא כתמטט
 בארצות האיכדיא וקאליקוט כי שם לא ילכו הויכניאני ולא
 סורגלו וגם לא יסוכו את ארץ כוש אם שיכרחו מהשנת גבול
 למלכי ספרד מיראתם לעבור שמה ועל כן הויכניאני יעשו
 יקר מזולל לאכור היום ביוקר את אשר יביאו מבארוט ויתיקרום
 לכפלים המעט אשר יביאו באמרם כי סחלק המעטי המוכא ביד
 צריך שיספיק ולהמכר לכפלים לתושביה בסך הקדום למוזרכים
 למען יקבצו כל כך כסף מן הכושם המעט הזם בסך המקובץ מן
 הרוכ הקדום וכן הוא באמת כי ארצות ספרד צרפת ופרוויכנא
 בורגוביא

בזרנוכיה ונחם פלאכדריס ואכנליאה וסקוטיאה ואיביריאה ורוב
 אשכנז והולאכדרי כלם מסחורות פורטוגאל יספיקו ומכל מיני
 כושם מסחורותיהם יחיו ויעמדו. ואל ויביאה לא יכערו ללכת
 בראשונה. ומלכד כי גם חוק הים סיפה אשר לעיר זיכוכא
 וליגורכו אשר באיטאליאה גם היא תושיע מסחורותיה ובשמים
 לטופקאכ' ופאטרימוכיא וכל בלעות המארימי ורומי ובאפול' -
 ונשוב אל הקודם בעקר הערת הפרק הזה כי כל השמים
 והעשומים ורוב המחנכים והאבכים טובות כלם מרחוק יבואו
 אם מארכות כוש היא האיטאליא העליונה והשפלה אשר זכרנו
 ואם מהודו ומאיי הים אש' באוקיינוס הגדול והנפלא. אשר בדבר
 בהם עוד מעט לתת תוספת הערה באגרת הזאת להשכיב כפש
 שוקקה לשמוע חדשה בקרב הארץ. לעם אשר לא שמעו אופן
 קישוק ומעשהו ואיך הוא וחלופי המקומות ותולדותיהם בכל
 הדברים הזכרים יבוא וידע ענינו :

פרק כו הערה נוספת על רוב איי ים אוקיינוס הראשיות הקדומות
 המודעו' הנה עם האחרונות בהודו ואי טראפובאנה וסביבות
 סיגום מאניום בסוף המזרחי הדרומי ולפנות לכפונ של עולם :

מה שזכיר הנה בפרק הזה הוא לתת תוספת ביאור וזכירם
 לרוב האיים הראשיות אשר הם חוץ למינר גיבלט' ובדרך
 הנפון בראשונה ואחר בדרך הדרום למען יובן ענינם ומה הם
 זאנא' הם. בראשונה זכרנו למעלה על איי אכנליאה סקוביאה
 ואיביריאה וזכרנו ענינם בנפון המינר מגיבילטאר וזה מסלסת
 מלכיה הם וסם בפוכיים למהלך סביב היבשה הנפוכי' מן האיברות'
 בים. אולם לדרום המינר הנזכ' ימכאו לאין מספר אם למערכי
 דרומי ימכאו את אלה. כגד פים שם איים קטנים. וכגד קאוו
 קאכטין שלשה איים. וכן כגד קאפו ביאוקו וכגד ראש וירדי כמו
 שם איים גם להתרחק מהיבשה הזאת הרבה כבר מכאו איים
 טובים כגון מאדירא. איי פאכיוולי הם פורטוגאל' איבסולי. איי

איי קאכאריאי. איבסולי פאכטוי. ואחר כל אלה במרחק הרבה מאד
 בים האיים הרעים מאיי קאכיוכאלי אוכלי כשר האבכים ואחרי לו
 בסוב אחורנית לכד דרומי מעט ס' אבא ורבים מאלה עד עברם
 עראש הגדול ראש טובה תקוה ר'ל קאוו דיכוכא ספיראכנא אשר
 למטה בים כוש אשר סביב לזם בים כעשרים איים הכה והכה
 קרובים ורחוקים מן היבשה. עוד למטה אחר עכור סיגום
 בארכאריקום בגולפו הגדול ללכת לאמיקא וקאליקוט שם מוצא
 האיים הגדולים והרבים אשר כל טוב המציאות בתוכם וכלם הם
 אשר יביאו בקאליקוט בספינותיהם הסחורות הנזכ' ואלה שמות
 קצת מהראשיות מן האיים האלה זאכוי באר יאווא מאיור יאווא
 מיכור מאראקסקאר. אוזים קטין וכו'. יעלו מספרם לפי דברי
 ספר חדש יותר מאך ות'ק איים. וכתוך המספר הזה יש אי גדול
 ועצומה בתוך הים וטראפובאנא שמה אשר אין ערוך אליה
 לגודלה ולטובה ולמוכא כל הטובות אשר בה' כיכום אילכי כל
 מיני כושם כישרי סהרים. ואילכות גדולות ובהרות מושבות
 חול זהב ממקו' התחלת מקורי הכסדות אף כי אכניה אשר סביבו'
 התחלת המעינות והכסדות אכנים טובות שמה אדומות ולבנות
 וירקות. אפם כי עז מאד חיות היער אשר בה ועופות השמים
 אשר בה מעופפים ומפחדים מאד יושביה ושם מוצא הנריפוכי
 וסיערות יערי פלפל ויערי וירזין וסיא נכנת בים כגד יבשת
 איבדיאה גאכיים וסיא תחת משנה היום לדברי עולומיאן אשר
 הזכירם וביירה כספריו ומקומה האמתי בים אוקיינוס בין מינר
 פרם לסיגום מאניום שמוא סוף קנה ים הודו וסובבת יותר
 מאלפים מילין הרבה. וכל אלה סחורים הם. וכל טוב הסורות
 בודם אשר כבר זכרתי זכרם מבשמים וסמים וסשומים ומחנכים
 ואבכים טובות ומרגליות. וירזין ריאו בארפרו. פאפאנאלי.
 לבנים פורגילאכ' ויתר הפככים אשר נשכחו מהם עתה סכל אשר
 בים וניבשה עד סיגום מאכיום מוכא לקאליקוט העיר אשר
 זכרתי וסדרתי. עד סנה בקדר קטן כקונר לזכרון עוד לקוראים:

פרק כח

פרק כח

על ביאור סביבות סיכום מאכיוס סוף ים הודו ולהפוך
סביבות סיכום המזרחית והיהודים הסגרים :

כבר בארתי כי סיכום מאכיוס הגדול הוא סוף כל האיכרדיא
דרך ים • וביכסה על סביבות הסיכום מאכיוס הזה
מלכות סיריקא והרי אימאום • והוא סוף יבשת הודו וסוף כל
הישוב אשר הגיע לדבר גם טולומיאום החכם • אמנם להלאה
מהמקומות האלה אשר במזרח לא דבר בו כלל • ועתה ביום הזה
אשר נתרשח הישוב ונתישבו סמדרות וההרים והיערות נחשכו
וכשרפו • מצאתי כתוב מה שעברו הספיכות הנוצריות להלאה
מהמקומות האלה הנזכרים וסבבו בים את סיכום המזרחית אשר
מעבר סיכום מאכיוס ומצאו איים רבים בתוכו הנה והנה אין
קנה למספרם • ואפשר שגם אלה האיים ממספר האיים הם אשר
זכרתי שכלם יכולים גם הם לסבוב ולבא בקאליקוט • וכלם
מלאים כל טוב כראשונות • ואלה קנת משמותם אשר מצאתי
כתוב בספריהם • ריניאו לאק סמוך לגבול איכרדיאם אימטרא
מלכות כאלור הגדול העליון לכל אלה אשר כתבו הסופרים
אנלו סיהודים רבים סגורים בו והוא נכר המזרחי הנפוכי • גם
פתחדשו עוד ישובים אחרים במדושי הנלילות האלה המזרחיים
ביבסה וקראום בשם יושביהם • טיביט • ביכא • בוקטארי • עד
ריאוראום • וקרוב לזה למעלה מהכל עיר גדולה לחלקים אין
כמוה תחת השמים אשר כל טוב להם מהדבריו סיקריו • ומתכסני
כפי סטכע ואלה הם בודאי עובדי השמש • ועד הנה כודע וכתגלה
מה שנתוסף בעולם בתוספת הישוב שבתחדש מה שלא כתב בו
טולומיאום • וכל אלה הם כנפון המזרחי ביבשת ים אוקיינוס
הנפוכי מזרחי ההולך וסובב לכפון סולאנדי מהלך בפלא ועצום
גדול וכורא מאד כי לא יוכל עוד איש לעבור דרך ההוא כי סיכום
מדבר שממה היא וסעירים ירקדו שם מרוב הקור מאד • והוא סוף
ותכלית כל סיכום המיושבת וקמדברית אשר יוכל האדם לרכוב
על סוס עליה ולרגלה ולתור אותה בדרך ים אוקיינוס ובדרך
מיב

פרק כט

לב

מיצר גיבאלטיר כי היא ספתק ספתוס לסבוב כל סיכום מהסכעם
אינקלמים אשר אנחנו בו היינו איברופא אפריקא אשיאה • מלבד
קאיים אשר בימים כלם • נעתה כדבר מעולם חדש כמכא •
אשר אין לו קשר ודבקות אתנו ולא כודע עד היום הזה •

פרק כט

על מציאות עולם חדש הגדול והנורא ותבניתו אשר כמכא
להלאה ממסות היום • ואם אפשר הדבר שיהיה יסוב בדרום
להלאה מהמסות הזה הנקרא טורידא ונכא כלסונס המזרחי והיוני :

הסבימו רוב התוכנים ובעלי חקירת העולם והקוסמוגרפיו
ובפרט טולומיאום בספריו ובגיווריו כי למטה ביבס
בצר הדרום תחת ובגד מסוס היום הנקרא כלסונס טורידא ונכא
ולהלאה מזה בצר הדרום לעולם אין יסוב כמכא • וזה בסבת
הסוס החזק אשר יכחו כינון השמש בדרום ההוא על פני ארצו •
וכאשר כתבו הימים ופרו ורכו החוקרי בעולם והחכמי והסדרים
אשר שלחו לתור הים למכוא חדשות בעולם • כתבטל המוגח הזה
סראסון הקדום • וחשבו אחרי מה שמכאו בגלילות קאוו דיכונא
ספיראנה שהוא להלאה הרבה ממסות היום שאפשר למכא ארץ
חדשה אחרת כוספת הרבה להלאה מזה אשר מסוס היום • ואחרי
שזה היה אפשר אצלם • אחרי כן מכאוהו מחוייב ואמתי בהיות
שמכאוהו ממס עין בפין חוקרי ותרי מלך פורטוגאל זס קרוב
לעשרים שנה • ועל המונח הזה שמעתיסו מכואר במקר' כהיותי
בפירנצה בימי סער לוקינכו זימקדיני בזמן שהובא אליו סדרון
מהגייראפא ובשמים נבא צימו ממלך שלטון מצרים שמעתי בביתו
ושם היה בפניו פירזו בכו • סיוב מציאות יסוב להלאה ממסות היום •
וכן ראיתי פס פירארה בזמן דוכוס ארקוליס איש חשוב בקי
במלאכה הזאת אשר ברם מפיומיכו ואשר רכב ים אוקיינוס הזה
הדרומי הגדול קרוב לעשרים שנה • וקיים מציאות הישוב הדרומי
הגדול להלאה ממסות היום כאשר נגיד ענינו • ובראה לי כי
כמו שיסדרו הימי ויארכו לנו אנחנו קיושבי תוך סכע האינקלמו
סלון

ישיר לידל בפרק כח
הוא על סגרת המזרחית

פרק כ"ט

פלגו אשר כתישכנו בהם ממסות היום והכח - ר"ל מן סדרום אל
 עכשיו - וגם שיתקדש הזמן ויתחמם לבו - לפי איכות מנח
 האיקלמים אשר נשכנו ונקבל אנחנו הפחות והיתר בקור וחום
 וקוץ הימים והתארכם בסבת גלגול עליית השמש וירידתו
 בהתקדמו והתרחקו מעלינו כרכיב הכדור הצפוני אשר אנחנו
 בו - כן אפשר שימצא יבשה וישוב כרכיבי הכדור השמי וסימנא בו
 ארץ מוחזקת ושיסתכל להם ג"כ הזמן בעליית השמש וירידתו
 והתרחקו והתקדמו שמה ושיחיה להם ג"כ השתנות קה בזמנים
 ובימים ושיוכלו היסודים ויושבים לעמוד ולהתישב שם להלאה
 ממסות היום על פי טבע תכונתם ומוצא מלידה ומכשן ומהדיון
 ולהחיות הזמן הרגיל והכהונא לפי טבע הכולדים ומוצא הרכבתם
 וכאמר בודאי כי הספיכות ממלך ספרד סלכו במנות המלך
 ויעברו מיצר גיבאלט וילכו מהלך ששה עשר חדש על הדרום הזה
 באופן כי כחיותם בקצו וירדו הוא ראש ירוק כיבשם הדרומית
 בשמאל הים - ונגדו בתוך הים האיןסולי ספורטונאסי הנקראים
 ספאניולי - או אינסולי קאנאריאלי - סרימו כח הוילוכים על תרכי
 ספיכותיהם ושמו לרוח אוסטרופניהס כנגד סדרומי תמיד ומעט
 מזרחי והכיתו כל האינסולי הנזכרות בימיוס בתוך הים ויבשת
 כוש הספלה על שמאלם והלכו תמיד ברוח אוסטרופיהס כנגד
 הדרומי מזרחי מעט כאמור מהלך שמי חדשי וחצי - ולא מכאו ולא
 ראו מאומה וכמעט אברה תקומם לשוב כי כבר התחילו בעובר
 ובחזרון מים ועבים בספיכות עד אשר זכה אותם הרכון האלקי
 הקדוש שראו יושבי על התורכות יבשת גדולה וארוכה וירוקה
 ומיושבת כלה מוכתרת בהרים ונקצות וגבעות ויערות גדולות
 ובהרות מים מתוקים וטובים וכאשר סבבו סלע הזה יותר מאלף
 פרסאות כי חשבו אולי תהיה אי גדולה לאקי אחרי כן כמכו ונמדדו
 לפי מה שראו מתך כלע סיכס הסיא ואופכי הפוך וסבבו הליכותיהם
 שהיא ארץ מוחזקת ארוכה מארץ מדה ורחבה בתוך הים -
 וקראוה עולם חדש לגודלו ואורכו - ואלס סתרים אשר השיגו
 וראו מיושבי הגלילות ההמם אשר עמדו שמה קבה והנה קדוש
 לשמי

פרק כט

25

לשני חדשים ואכלו ושתו עמם בחברה וכדרך תורמן ונטורם
במרץ דברו בדוק. העמים שהם אשר הם מסורים כלם וכו' וכו'
לאדמומות עם אדמובי עינים פני להבים פיהם. הולכי עדומים

בכל עד יום מותם יושבים בחורים ונמנה נאות ובעונות כמו
 סכות מוקפות * והפזי מה כל שתיקהם פנים ואחור בלי כמות
 ומכנסים * ומתמטל כנשים כנחמות וכאן הכנים כל היותם

במשנה נס כן תעשינה במשפט הכסים אשר בתחתית כוס
סתתוכה להגדיל האבר במשימות או בעקיפת אוס כח להגדיל
עכיו ואחר תשגלכה בן תבעל אחר - את באחותו וכן כלס - איך

לפס סד ומושל ולא תורה ולא אלהות דק באמר שמתבטלים על
 פני הטבע וזמן להם מעלמלים וכבשים שיחזיקו להם לבדם כי
 הכל הפקר שמה ואוכלים ומתפרנסים יחדו והאנשים בועלים

סכמים לפעמים רבות יפטרו אותן ויעמים הפקר ללכת באשר
 ימצאו ולפעמים יפול שבאה ותחרות כיביהם וילחשו כמכאס אים
 על רעהו בחנים ובקטנות ובאנשים ובשבאות ורוב כי יאיו להם

בלי וין. ומכירות כדור אין ככל הגליל הזה. ומנוכרים ילכדו
מלת אויביהם וישרנו ויאכלו אותם וימלכו' במלח כדרך מעושי
הקאביבאלי שבמלך אדם טוב בניהם. העמים האלה בריאיהם

פס חמד לטוב סלויך הנהג ודורות הנמשכות שמה ומאדיוכוס
 ומיס ליותר ממסס וממסס פנה ופון חללים מקוים שם כרם
 ואם ימחלנו כחל עס יסדפנו מקוים כדפס

מסורם מים להם ויום שם בשפתי סים מקום לצוד צידת דגים
ברשתות משוכות אשר להם ויום שם דגים דגים וטובים מה שלח
אסורם מים להם ויום שם דגים דגים וטובים מה שלח

אחרים זרים לנו ובהרים הגדולים ההם אשר כיבשה במלך
המלכות הגדולות הנגדי ים יקרות גדולות פוסי כל מיני בושם

וְכַמְרִים לֵאמֹר מִסְפֵּר וּכְחָשִׁים בְּקוֹרוֹת וְכָל מִינֵי קִיּוֹת וְרִמְשֵׁי רִעִים

5 1 8 6 לתקון •

פרק כט

למקנן וסמוך לשפתי הים כלו מלא מאס המרגליות ר"ל מאטורי
פירלי ובהיות סמכא אנלס שכל מה שימסך מטבע מוכא הגליל
הוא להיות הפקר לכל ע"כ לא יחשבו הזכ למאומ' וכל מוכאות
אכנים טובות לאין ולהכל כגדס כלם חוזרי חנר ומכשפים
ולוחשי לחש להשמר מהטורפים ועם ערמות רבות אחרות

סגליל הזה הוא תחת פולו ים אנטארטיקו כלפונם והלאה מראש
גדי ועל פני קליע השמים עליהם לעת ערב יראו כוכבי מס
מחוזרים וקרובים זה לזה ומסומכים בקוים אחרים כמין סלסול
מהופך אשר ידריכו הרואי לרכוב בים הסוא אשר תחת הכתם
כשעכנו ימים רבים והם כגורות אלו ששם כוכבים גדולים נכבים
בהררכה זו שמים למעלה ושמים למטה ושמים לגדס ויו קוים

ותוים באמצעם וזאת כורת רביע כיבשם אשר תרו אותם

עוד בקצו עם הספיכות הכוזרות לתור קצת מן האוים אשר
מנאו באחד מנדי סיבשם הזאת לנר דרום השפל אשר
סיתה שעלה בים מנהבת פעם מרחוק לאור הבקר כאור זהב
ומראית יקר מאכנים קטנים על שפתיה ולא יכלו ללכת שם כי
מים הולך וכקשם בשכו תכניתו או כי לא היה שם תקום מסעיק
לנדיך

פרק ל

לר

לנדיך לספיכות וייראו מנשט שמה וזאת זה לא יכולתי להכין
זכאמר מכאתי כתוב כן כתבתי וה' יודע ועד ישתבח שמו שתקן
סמכאות לרכובו ואומר אני ה' עושה כל:

פרק ל על עסק מביאות מקום הגן עדן

בענין ידיעת מקום גן עדן אנה מקומו כיבשה לפי פשט
הכתובים נכזכו בו חכמים רבים כי לא ידעו מקומו

זאכה אפשר שימצא זרל אמרו כי להניד מעשה בראשית אי
אפשר להיות עקרו הניור השכלי והמקובל ממנו האמנם בגמרא
זכר אמר ד' אכהו אין מקרא יוצא מידי פשוטו למה שאפשר
בחכמת אלקים להמציא מקום כיבשה אשר בטבע נזר מטעיו
לעורר האדם בהשלמת חלקיו הסכליות המורכבות בתוך החומר
ולהדריכו אל הנדיך לקיום החלק החומרי עם השכל ולדעת
הטוב והרע ההוא הנדיך אליו בטבע היצירה החומרית ולזה
יוחס הכתוב כשיעית עבי הגן הזה לה' אלקים בשמי שמות סל
קדש למעלת המקום ורומז אמר ויטע ה' אלקים גן עדן וגו'
זיהם סגולת המקום הזה וכטיעותיו אלו סומריות ורוחניות
בפקיחת העין לבחירת האדם כאשר יעשו טבעי פרטי הסמים
הפשוטים והמורכבים לנודך רפואת האדם וירפאום ויחי מה
גן עדן כטע ה' וקצת מהמדברים יאמרו שהמקו הזה הוא מקום

ממוזג כיבשה שזה האויר והאזן טוב המכא אשר לא ידע ולא
יחסית סמתכלכל בו וסמתערבם ממחיו כי טוב הוא מאד ואכני
אמרתי אם הכתוב יקראו מעט אקים בארץ ומקדם כוכל לסאול
דרך פשט הכתוב אנה הוא כי נמצאהו וכי תאמר שיחס תחת
נקודת משום היום כיבשה אכה היא הנקודה הזאת כי הנקודה
האמתית בכדור כדורי לא ידע אנוש ערכה לפי שהנקודה
האמתית ענין אלקי הוא ואם תאמר כי הגן הזה הוא
במזרחו של עולם באמרו גן עדן מקדם זכאמר פשט חכמים
אמרו שם מקדם במזרחו של עולם זכאמת עדין לא כודע מקומו
אין כי תחת משום היום מסחו' הרב אין בו מוזג שיה' וגם מקדם

בארץ 5 2 5 2 בארץ

ענין בפי' ספר (מנחם) הדר

בפי' ספר (מנחם) הדר

בארץ המזרח בגלילות אשכנז לא כודע לנו מקום שזה ראוי
 ומתיחם לפשטו פסוקי התורה ואם תאמר שיהא בגלילות
 ארצות פליזי מבח השמוקים על מנחריב בעדן אשר בתלסר
 ואמר ספסוק ארץ עדן בקרוב למקום סידוע על היהודים אשר
 למטה בארצות פליזי אשר יאמרו היום כי גליל עדן סמוך
 להם באמת כי על זה גם דרכיו פה לא יתכנו לרוב הקום מאד
 וגם כי הארבעה הנהרות ממנו הנוכחים בתורה לאשר ידע
 מונחם סיוס לא ימנאו בו מקום גן עדן לפי שארבעת הנהרות
 היונאים להשקות את סגן מנאכו אותם חלוקים ורמוקים זה מה
 כרחוק מזרח למערב בראשונה פישון שחוא גילום היונא מהר
 הלכנה ויורד למזרים באורך רוחב כום ואיקלים מירואי לא
 ידעתי בו גן עדן כי לא כתב בתוכו וגם הנהר השני הסוכה
 את כל ארץ כום ואת אופיר ואת חוילם הנה מנאכו שם סוכה
 על יד התרים ולא מנאו גן עדן והשלישי חדקל היורד למדו אכל
 וס קאמפיו וקרא כלשונם טיגריס כבר מנאכוסו לרביאל
 בספרו יושב על כסר חדקל וכן פיירוסו הקדמוני פישון
 לסוסיאנה היא שושן סבירה ובאלס אין וסכ ואין גן עדן והנהר
 הרביעי הוא פרת אשר קראוסו חכמי הכוכרים אינברדטים
 נהוא היורד לדרך בכל ולים פרת אנה במנא אכלו גן עדן לא
 במקום מונאו שחכמי הנמרא סיו יורדים בו לכלל בימי מלואו
 באמרם שם הנמרא רבא פרת ולא כפשוטו שהוא בים פרת מים סוף
 סודו ולא כמנא בו גן עדן ואם תאמר באורך דרך ירדתו כי
 רב הוא הנה ספרתמים אשר למלך אחשורוש ושרי המדינות
 אשר על אורך הנה פרת כי פרתמים שם כנור מפרת לא מנאו
 בו גן עדן ולא מונא זהב ממנו ואנה במנאכו כי תאמר אלי
 בחכמה סא בא עיניך וראה את המקום מרחוק כי שם יושבים
 חכך ואליסו ועוד שאלס גדולס על כל אלה על הארבעה
 בחרות מנא אשר ארבעתם ינאו מעדן ממקור אחד ואנחנו
 בראש פישון שהוא גילום יונא מארץ הדרום העליון מהרי הלכנה
 לדעת סכל אשר בין מדברות כום היא איטיאופיא ויוקד
 למזרים

עין לה שכתב חכמי
 שכתב חכמי
 בראשית בפסוק וישע
 ח' ע' ע' ע' ע' ע'
 ע' ע' ע' ע' ע' ע'
 ע' ע' ע' ע' ע' ע'
 ע' ע' ע' ע' ע' ע'
 ע' ע' ע' ע' ע' ע'

הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני
 הנהר השני

למזרים וליכפנדליאס ומימיו כווליס על שפת ים מדיטיראכיא
 האמנעי באפריקא בכארבאר-א' והשני אפשר כי כן הוא שיסונם
 אוסיר וחווילה גלילות סיבינא ונאמבאר-א' אולם חדקל היורד
 מדרך הרים קאמפיו בכסון הודו ולכפונסל עולם ופרת
 הכולר בהרי ארמניא הנדולס ויורד לים הודו ופרס בדרומו של
 עולם איך יתכן שיהיו מונחם ממקום אחד מהרי הלכנה אשר
 באמנע כום היא איטיאופיא באפריקא אשר ב' מהם מניאות שם
 באפריקא פכים ואחור וס שנים האחרים חדקל ופרת התחלת
 מקורם באשכנז העליונה הנדולה אהר מהם והוא חדקל כמעט
 מהרי מקיטאכיא וסאדמאכיא או בקארטואבה והשני מאלס
 הוא פרת שירד מדרך אשכנז התחתונה לכלל ולים סודו ופרס
 ואם כן הוא מה בדבר וס כנעדק במניאות ארבעת הנהרות
 הלא אשר הסבים פישון וגיחון יהיו בשתי גלילות אפריקא וכום
 ושתי הנהרות האחרים חדקל ופרת באשכנז העליונה כרחוק
 מזרח ממערב ולשון ים מזרים הוא ים סוף וארץ ישראל וכל
 פלשתיים וקנת ארם ביניהם וספק אחר כוסף על אלה כי מנאנו
 גיחון לירושלם והורדתם אותו אל גיחון אמרו המפרשים כי
 גיחון אחר הוא מ' כל הספקות מסופקים האמנם בכל מה
 שקראתי בדעות הקודמים לא כתישב דעתי בהם ואכני אכתוב
 העולה על רוחי בסוף האגרת הזאת ליתם תכליתם בדברי תורם
 ולא אומר אל קוראי האגרת קבלו דעתי כי חרשות בידם רק
 אומר קבלו דברי תורם כפשוטן וכללכתן ועל סכל קבלו דברי
 תורם על דרך באור חכמי האמת אשר ירמוז סכל אל הניור
 הסכלי וסמקובל ממנו ועל הדרכים כמו אלו נחלקו בו גדולי
 גאוני ישראל אחרונים במניאם אין כמותם אחרים עד היום
 כרם וסרמכן האחד כתב כמורה בפעורי האבות על וירא אלי
 ה' באלוכי ממרא והנה שלש אנשים ואל הבקר רץ אברהם
 וגו' כלס מראות אלקים הם ולא כפשוטן רק כמראות הכתרים
 שאימה נפלא על אברהם וכן כלוט ומנות אפס וגו' וסרמכן
 ספינו כפרשת וירא בתוכחת מנולס ואומר כי כלס כפשוטן הם
 נרבים

מרק ל

३३५३

פרק ל

וַיִּבְמִיחַ לָבוֹי שׁוֹמֵעַ בְּקֶרֶב הַיָּרֵא: